

Petak, 24. mart 2006.
Svedok Petr Kypr
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro. Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam najlepše, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Nama je jako žao što je došlo do zakašnjenja. Imali smo mali tehnički problem. Ali koliko znam taj problem je sada rešen, odnosno tek treba da se reši.

TUŽILAC MOORE: Hteo bih nešto da kažem nešto u vezi sa ambasadorom Kyprom pre nego što ga pozovemo. Radi se naime o nečemu što sam spomenuo u utorak uveče u vezi sa tvrdnjom gospodina Šljivančanina kada se govorilo o tome da li je on bio ili nije bio u kasarni JNA i na Ovčari. Mislim da je uvažni kolega zadržao svoj stav, odnosno odlučio je da će to danas da kaže. Pitam se da li bi on to mogao da pojasni, zato što se radi o veoma bitnoj stvari i zato što ona može da se odnosi i na druge.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Dobro jutro poštovani Sude i svim učesnicima u postupku. Ja sam pogledao transkript. Moram reći da sam prvo pitanje gospodina Moorea morao da čitam nekoliko puta da bih svatio šta on zaista misli, pa mi je sada još pojasnio da sam pravilno shvatio njegovo pitanje. Prvo ću da kažem jednu principijelnu stvar, a to je da se principijelno protivim ovakvim pitanjima od strane Tužilaštva u sudnici van prisustva svedoka i kada izlaze van Pravilna 90(H). Da pojasnim, ja sam u skladu da svojom obavezom potpuno jasno stavio svedoku poziciju Odbrane. Pretresno veće je odobrilo to pitanje. Svedok je dao odgovor. Tužilac je imao *redirect* i u tom delu postupka kada je može Odbrana izjašnjavati na poziciju Odbrane u odnosu na svedoka, mislim da smo mi našu obavezu pravilno izvršili. Nakon odlaska svedoka iz sudnice, tužilac, gospodin Moore sada traži da mu mi pojasnimo našu poziciju. Lično ubeđen sam i mislim da takva stvar van konteksta svedočenja izlazi van obaveze Odbrane da to kaže Tužilaštvu u ovoj fazi postupka. Ono šta je Odbrana učinila u ovoj temi, u svojoj obavezi, i učinila i jedino je mogla da učini u pretpretresnom postupku. E sada, mog kolegu tužioca, gospodina Moorea da ne ostavim u magli, ja ću ga pozvati i preporučiti mu da ponovo pročita, jer sam ubeđen da je pročitao pretpretresni podnesak Odbrane gospodina Šljivančanina, paragraf 118, gde je Odbrana Vaselina Šljivančanina jasno stavila poziciju u odnosu na prisustvo gospodina Šljivančanina u kasarni na sastanku u "Veleprometu", pošto je to bila jedna od tema pretpretresnog podneska tužioca i na Ovčari. Ja u tom smislu ne bih vama oduzimao vreme. Mislim da smo jasno stavili svoju poziciju u pretpretresnom podnesku.

Pretpretresno veće je u potpunosti prihvatilo i shvatilo poziciju Odbrane, jer u tom delu nam nije davalo nikakve instrukcije i mi smo našu obavezu prema Tužilaštvu u tom delu potpuno ispunili. Znači, paragraf 118 pretpretresnog podneska Odbrane. Ali kada je već tužilac otvorio ovu temu, onda bih mu predložio, da ne oduzimam vreme Sudu, da posebno pogleda paragrafe 120 i 121 pretpretresnog podneska Odbrane Veselina Šljivančanina, zato što smo mi tu jasno ukazalu da teza Tužilaštva o prisustvu gospodina Šljivančanina u kasarni iz njihovog pretpretresnog podneska i prosleđivanje naredbe, navodne naredbe gospodina Mrkšića na Šljivančanina na transport na Ovčari, koje je Tužilaštvo navelo u svom paragrafu 120, je zasnovano, odnosno potkrepljeno svedočenjem jednog svedoka, mislim da on nije zaštićen, ali nema potrebe da njegovo ime govorim, to je svedok broj 64, da je on to navodno, tu tezu Tužilaštva potkrepio. A onda, to smo mi ukazali u našem pretpretresnom podnesku, kada se pogleda *summary* iskaza tog svedoka u paragrafu 9, koje Tužilaštvo interpretira, taj svedok nema pojma da su autobusi otišli na Ovčaru. I sada tužilac od nas traži da pojasnimo neke stvari, a njegova teza u pretpretresnom podnesku je ostala nerazjašnjena. No, to je već stvar ocene dokaza i o tome ćemo se mi izjašnjavati kada bude za to proces naložio da se izjašnjavamo, ali zaista mislim, pod jedan da nemamo nikakvu obavezu da tužiocu pojašnjavamo našu poziciju, ako je ona jasna iz pretpretresnog podneska, pod dva da smo to dužni da uradimo samo svedoku, da bi svedoka doveli u situaciju da razume naše pitanje. Hvala.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, sedite molim vas.

TUŽILAC MOORE: Da, naravno.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, ovo nije postavljeno kao pitanje u vezi sa postupanjem u skladu sa pravilima ili o nepostupanju u skladu sa pravilima i nije stvar koja bi zahtevala bilo kakvo razmatranje da li je adekvatno to postaviti u prisustvu svedoka ili ne. Mislim da vi zapravo vidite daleko više iza pitanje koje je bilo nameravano. Ja nastojim sada da se stavim u položaj gospodina Moorea na trenutak. On je pročitao transkript pitanja i rekao je "da li oni stvarno kažu da major nije bio u kasarni i da nije bio na Ovčari uopšte". Ili kažu da svedok nije bio u pravu u vezi s nekim stvarima za koje je rekao da su se tamo dogodile. Dakle, radilo se o pojašnjenju, o jednoj stvari koju treba da pojasni. Ono šta je u vašem izvornom pretpretresnom podnesku može da da odgovor na to pitanje, ja to ne znam, zato što nisam zbog ovoga gledao vaš podnesak. Ali čak ako to i jeste u vašem pretpretresnom podnesku, tokom suđenja moguće je da vi svoj stav promenite kako se budu otkrivali novi dokazi. Tako da mislim da je prilično jednostavno i sasvim bezazleno pitanje koje je postavljeno. Dakle, da li vi tvrdite da ste tamo bili ili da niste bili? I gospodin Moore je pitao: "Molim vas da to pojasnite". On će takođe možda da vidi neku zabunu na samom kraju suđenja, pa je postavio pitanje dok je svedok još bio tu. Pa mislim da je on bio prilično iskren, rekavši: "Kada pogledam transkript nije mi sasvim jasno, da li može da se pojasni?". Mislim da ste mogli da kažete u pet reči doslovno da li je vaš klijent bio na Ovčari, u kasarni ili čak i u "Veleprometu", ako hoćete. Da li biste nam pomogli i rekli nam to?

ADVOKAT LUKIĆ: Hoću časni Sude. Po vašem nalogu ću postupiti. Vaš nalog poštujem i ja sam rekao moj stav. Ali stvarno da ne oduzimam vreme, mislim da nije ovo mesto da se takve stvari govore među stranama. Pozicija Odbrane gospodina Šljivančanina je da on, i to je napisano u pretpretresnom podnesku jasno, da on nije bio u kasarni 20, u vreme relevantno za optužnicu, da on nije bio na sastanku u "Veleprometu". Mislim da je to tužilac shvatio kada je odustao od određenih svedoka u tom delu i da on nije bio na Ovčari. I to smo napisali jasno i precizno u tom paragrafu. Slažem se sa vama da ako u bilo kom smislu, mislim tokom postupka, dokazi ukažu da mi neke naše navode Odbrane možemo da pojasnimo i da prezentiramo na način da jasno stavimo do znanja Tužilaštvu neku poziciju. Mi to stalno i činimo. Primetili ste da kod postavljanja pitanje u unakrsno ispitivanju jasno stavljamo poziciju, mnogo više nego čak ono šta smo učinili u nespornim činjenicama. To ste verovatno primetili kroz neke svedoke. I to je naša pozicija da u tom smislu svedocima potpuno jasno stavljamo poziciju i ni u jednom trenutku tu ne želimo da stvaramo neku zabunu. Znači, naša pozicija je da je Šljivančanin bio u bolnici, to ste videli u nespornim činjenicama, a nije bio u kasarni i na Ovčari, 20. jedanaestog.

SUDIJA PARKER: Da li ste zadovoljni s primedbom?

ADVOKAT LUKIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Lukiću. Dakle, koliko shvatamo, vaš stav se nije promenio od vašeg pretpretresnog podneska. Vaša tvrdnja je da vaš klijent nije bio ni u kasarni, ni na Ovčari, a ako je to za sada važno, čak ni u "Veleprometu" u predmetno vreme. Gospodine Moore, mislim da je to ono šta ste vi tražili?

TUŽILAC MOORE: Da, hvala vam časni Sude. Ja nemam ništa više o tome.

SUDIJA PARKER: Onda možemo da uvedemo svedoka.

TUŽILAC MOORE: Da, hvala vam časni Sude. Svedok je ambasador Kypr.

(Svedok ulazi u Sudnicu)

SUDIJA PARKER: Dobro jutro gospodine. Pre nego što se smestite molim vas da ustanete i uzmete papir koji ćemo sada da vam da sudski poslužitelj i pročitajte svečanu izjavu.

SVEDOK KYPR: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izvolite, sedite. Gospodin Moore, će vam sada postavljati pitanja. Izvolite, gospodine Moore.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MOORE

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala časni Sude. Molim vas recite nam svoje puno ime i prezime?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja se zovem Petr Kypr.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste po nacionalnosti Čeh. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I sada ste diplomata?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I vi ste zapravo ambasador. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas recite nam nešto o vašem obrazovanju i karijeri. Vi ste radili kao analitičar do 1990. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U kom svojstvu tačno, osim što ste bili analitičar, čega ste bili analitičar?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa iskreno govoreći, od 1990. godine prošao sam javni konkurs za rad u Ministarstvu inostranih poslova. Onda su me odmah, gotovo posle nekoliko dana, poslali u Posmatračku misiju Evropske zajednice (ECCM, European Community Monitoring Mission), na liniju fronta u Hrvatskoj i onda sam se vratio kao analitičar. Radio sam u Institutu za međunarodne odnose koji je deo našeg Ministarstva inostranih poslova.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možemo ovo da razložimo na nekoliko delova, kako bi razumeli. Dakle, vi ste poslani u Posmatračku misiju Evropske zajednice u Zagrebu u junu 1991. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da ste u decembru mesecu 1991. godine vratili u Prag i onda ste bili analitičar za Ministarstvo inostranih poslova. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

prevodioci: Molim vas da pravite pauzu između pitanja i odgovora. Hvala.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Imenovani ste za ambasadora u Sloveniji 1992. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako mogu da se poslužim tim izrazom, vaš mandat je trajao od 1992. do 1997. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa da, od 1992. godine. Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to tačno da vi govorite sedam stranih jezika?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Otprilike.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jedan od razloga zbog kojih ste tamo poslati je bio i zbog poznavanja jezika?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: 1997. godine imenovani ste za direktora Akademije ministarstva inostranih poslova. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I zapravo ste bili odgovorni za osnivanje Akademije?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas recite nam ukratko, objasnite nam, šta ste vi u tom svojstvu trebali da radite?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Mislite na Akademiji?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Kako ste je osnovali i kakve su bile vaše dužnosti?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa zato što sam bio u Slovenije pre toga kao ambasador gotovo pet godine, tri godine sam bio samo sa suprugom, tako da sam znao gotovo sve diplomatske poslove i verovatno sam bio najbolja osnova za osnivanje Diplomatske Akademije koja ima zadatak pripremu novih diplomata za novu češku diplomatiju.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Prekinuću vas na trenutak zato što mi govorimo na engleskom, a sve ovo mora da se prevodi. Da li ste 1998. godine imenovani za ambasadora u Norveškoj?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li je taj mandat trajao do 2003. godine?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: 2003. godine imenovani ste ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ima jedna greška u transkriptu. Piše 1993. godine, a treba 2003. godine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Hvala. Pitanje je bilo za 2003. godine i te godine, 2003. godine ste se vratili i postali šef analitičkog odeljenja Ministarstva inostranih poslova?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I nedavno ste imenovani za ambasadora u jednoj drugoj zemlji, ali to nećemo da pominjemo zato što još nije službeno objavljeno. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tačno. Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Hvala vam. Sada nešto o vremenskom periodu od 1991. godine. Mislim da je tačno da se kaže, odnosno vi ste nam rekli da ste otišli u Zagreb u Posmatračku misiju Evropske zajednice. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Posmatračka misija Evropske zajednice, dakle skraćenica PMEZ znači Posmatračka misija Evropske zajednice, je li tako?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja ne znam da li za ovo treba odobrenje Suda, ali ambasador ulazi u pomalo neuobičajenu kategoriju ljudi, zato što je bio posmatrač. Pa postoji jedan jedan broj dokumenata na koji ću ja da se pozivam bilo delimično, bilo u celini i moguće da ću da ih predočavam na usvajanje kao dokazne predmete. Ali on takođe ima i izjavu svedoka u kojoj se spominju dokumenti i oni jesu u kontekstu, pa ću ja da zatražim da se njemu da njegova izjava, tako da postoji određeni kontinuitet u vezi sa dokumentima i njegovim iskazom. Ja ne znam da li za to treba odobrenje Suda i uvažnih kolega.

SUDIJA PARKER: Videćemo da li postoje neke primedbe. Za sada mi se čini da nema nikakvih primedbi. Mislim da bi bilo svima od koristi i čini mi se da su mi gestikulacijama svi stavili do znanja da se slažu.

TUŽILAC MOORE: Hvala lepo časni Sude. Imamo dva primerka za svedoka. Jedan je na engleskom, a ako mu se posreći, može da dobije i verziju na češkom. Molim vas da počnemo da radimo sa engleskom verzijom, zato što se tu poklapaju pasusi. Časni Sude, uradio sam sledeće. Imamo nekoliko dokumenata u elektronskoj verziji, ali smo takođe pripremili i štampane verzije za Pretresno veće ukoliko vi to želite. Imam to spremno i za Odbranu ako je to njima zgodno, tako da ćemo mi sve ove dokumente da pokažemo na ekranu, ali ponekad je zgodnije da se ima štampana verzija.

SUDIJA PARKER: Hvala vam lepo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim da se sada to podeli. Ambasadore, molim vas da sada pogledate vašu izjavu? Ja ću se pozivati na ERN broj koji se nalazi u donjem desnom uglu i ja ću da vam uvek dam poslednja četiri broja... poslednja tri broja. To su 685. Da li ste to našli?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sada molim vas da pogledamo prvi veći pasus. Ja ću da ga skratim na sledeći način. Mislim da se ovde govori o tome da ste vi imali na raspolaganju niz dokumenata koja ste vi onda predali istražitelju Međunarodnog suda,

Vladimiru Đuri i neki od tih dokumenata su originali, originali Posmatračke misije, koje ste vi popunili, a imali smo i fotokopije. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Onda vas molim da pogledamo stranu ERN 686. Sada ćemo da pogledamo ove jezičke skraćenice. Jedna je skraćenica PMEZ, za Posmatračku misiju Evropske zajednice. Sledeća je za Međunarodni komitet crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross), zatim za Lekare bez granica (Medecins Sans Frontieres) i za Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju. To je sve jasno. Sada vas molim da pogledate ovaj kratki glosar koji može da se nađe u drugom dokumentu. Pogledajte tabulator 2?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. To su skraćenice.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: ERN broj tog dokumenta je 1.392?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE: Samo trenutak časni Sude. Sada mi je rečeno da je možda pametno da se kaže ceo broj. Ceo broj ERN je 00381392 i 00381393 na engleskom. Ja sam spreman da Sekretarijatu (Registry) dam primerak, tako da bi oni takođe precizno mogli da prate.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da sada pogledamo skraćenice. Prvo vidimo skraćenicu IMD koja se odnosi na Prvu vojnu oblast.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da bi bilo korisno svima, neke skraćenice su očigledne, ali skraćenica kao što je LO znači oficir za vezu. A onda ovde imamo i neka druga pitanja na koja ćemo da se osvrnemo kasnije. A sada da pogledamo stranu 00381393. Ovde imamo skraćenicu RDE koja označava pravila borbe ili pravila postupanja, a onda imamo i razne druge skraćenice koje se koriste kroz ceo dokument.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi ćemo da dođemo do njih u dogledno vreme ...

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, da bismo sve doveli u red, vi ste spominjali ovaj dokument. Da li bi bilo prigodno da se on sada uvrsti u dokazni materijal?

TUŽILAC MOORE: Mislim da ćemo to da uradimo u toku ispitivanja.

SUDIJA PARKER: Da, ali to može u elektronskom smislu da se pretvori u košmar.

TUŽILAC MOORE: Ja ću ih uvrštavati kako bude odmicalo glavno ispitivanje, a ono će da ide dosta sporo.

sekretar: To će biti dokazni predmet broj 302, časni Sude.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da sada pogledate dokument pod tabulatorom broj 3. Kratko ćemo da se osvrenemo na ovaj dokument. Ovo je dokument koji opisuje strukturu hijerarhije Posmatračke misije. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možemo da vidimo da je vaša pozicija označena kao DHRCB. Šta to znači?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To znači da sam ja bio manje više savetnik, načelnik Beogradskog centra. A kad kažem Beogradski centar, onda mislim na Beogradski centar Posmatračke misije Evropske zajednice koji je bio formiran u septembru 1991. godine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. I vidimo da se ovde pominju razni timovi. Ko je bio na čelu misije Beogradske kancelarije?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Na čelu Beogradske kancelarije od samog početka bio je ambasador Perrin.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. A sada da vidimo za gospodina Cunninghama, imamo CM?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jasno vidimo da je on sa desne strane. Da li je tačno da je gospodin Kaninghem bivši oficir ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kanadske vojske?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I on je bio uključen u razne operacije u Vukovaru. Mislim da je bio na čelu Posmatračke misije?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Pukovnik Cunningham je bio veoma iskusan vojnik sa velikim vojnim iskustvom. Misija se na njega veoma oslanjala i on je bio postavljen za načelnika posmatrača. Dakle, on je bio odgovoran za njihov rad, za rad svih posmatrača.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ovaj broj koji tu stoji, broj ERN 00381390, vidim da ovde su poslednje dve cifre 91, ali ja želim da se dokument čije su poslednje dve cifre 90 usvoji u dokazni materijal.

SUDIJA PARKER: Molim vas da objasnite. Da li je ova organizacija postojala u nekom konkretnom mestu ili se odnosila na ceo region koji je pokrivala Posmatračka misija?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Čuli ste pitanje sudije. Ovde se opisuje organizacija ove ustanove. Mi ćemo da čujemo ono šta se odnosi na Ilok i druga sela, pa onda ono što se odnosi na Vukovar. Recite nam u koje vreme je važila ova organizacija? Da li je to bilo od avgusta do novembra?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, ova struktura ove organizacije je formirana početkom septembra kada je regionalni centar osnovan u Beogradu, jer do tada je postojao samo u Zagrebu. I onda se u Posmatračkoj misiji shvatilo da je neophodno da pokrivamo više mesta i onda smo formirali ovu Posmatračku misiju u Beogradu. Dakle, jedan centar je bio tamo i onda smo još jedan osnovali u Sarajevu i ako se dobro sećam, u Splitu.

SUDIJA PARKER: Najlepše vam hvala. Ovo se usvaja.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 303.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sada molim vas da se osvrnemo na Ilok i da pogledamo tabulator broj 4. Dokument koji želim da sada pogledamo je dokument broj 0053771, a to je prevod... to je konačna verzija koja se završava sa poslednje četiri cifre 3772.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, to ne stoji pod tabulatorom 4.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, kod mene je tako. Imam dokument na BHS-u. Molim vas izvinite me za trenutak. Časni Sude, da li imate dokument koji je pod brojem 34.693?

(Pretrեսno veće se savetuje)

TUŽILAC MOORE: Jedno je radna verzija, a drugo je konačna verzija. To treba da bude dokument od 16. avgusta 1991. godine.

SUDIJA PARKER: Imamo dokument broj 03034693 i sad su mi rekli da bi trebalo gospodine Moore da kažete ceo broj koji piše, zato što inače kompjuter ne može da prepozna dokument.

TUŽILAC MOORE: U redu.

SUDIJA PARKER: A ovo što mi imamo u tabulatoru broj 4 je dokument koji je označen sa 00381350.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ovaj dokument koji ste vi spomenuli ili sam ja spomenuo kao 3.771 je bio radna verzija, a onda je urađena konačna verzija prevoda koja se završava ovim brojem 03034693.

SUDIJA PARKER: Mi imamo taj dokument.

TUŽILAC MOORE: Da, to je taj dokument koji ima dva broja. Jedan je radna verzija, a drugi je konačna verzija.

SUDIJA PARKER: Ali mi imamo samo dva dokumenta u ovom tabulatoru. Jedan je original, a ovaj broj koji vi spominjete je engleski prevod.

TUŽILAC MOORE: Da, časnici Sude. Ja želim sada da pogledamo ovaj engleski prevod koji je 03034693.

SUDIJA PARKER: I samo da potvrdim Odbrani da je to tabulator broj 4.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ambasadore, da li ste vi našli taj dokument koji se odnosi na Ilok?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, ali ja imam samo radnu verziju prevoda.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Hvala. To su iste verzije samo što ponekad imamo radnu verziju, a nekad se ta radna pretvori u konačnu verziju. Dakle, da pogledamo dokument. Da li je Ilok jedna urbana zajednica?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I datum je 16. avgust 1991. godine?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. U originalu jeste.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li je to dokument Vlade Republike Hrvatske?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I tu stoji: "Dragi, gospodine Budiša".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možete li da nam kažete odakle je stiglo ovo pismo? Ako pogledamo sledeću stranu, ovde stoji Ante ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Dobili smo ovo pismo, kad kažem "dobili smo" mislim na Beogradski regionalni centar Posmatračke misije Evropske zajednice, dobili smo preko Zagreba. Verovatno je stiglo faksom. Ne znam izvor, ali je stiglo iz Zagreba ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Najlepše vam hvala ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Iz našeg štaba u Zagrebu, iz našeg sedišta.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. I ovde piše: "Šaljemo vam ovo pismo u svojstvu člana Posmatračke misije i želimo da vas upoznamo sa situacijom u Iloku, pošto mi živimo u istočnom delu Republike Hrvatske koji je nedavno bio blokiran i opkoljen od strane vojske, mi smatramo da postoji velika opasnost da će vojska da napadne grad". I onda se opisuju dva ozbiljna incidenta. Ako sada pogledajmo sam kraj radne verzije videćete da tamo piše: "Mi nameravamo da održimo mir, ali smo spremni da se branimo do poslednjeg čoveka ukoliko to bude neophodno. Mi smo stupili u pregovore sa predstavnicima vojske nekoliko puta i po našem mišljenju postigli smo minimalne rezultate". I onda konačno piše: "Pre dve nedelje evakuisali smo većinu žena i dece. Poslali smo ih na more i u Nemačku". Da vidimo ovu situaciju u Iloku... Kao direktnu posledicu situacije u Iloku, ne samo na osnovu ovog pisma, nego i na osnovu drugih pisama, može li da se kaže da je zbog ovoga Posmatračka misija posetila Ilok?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Mi smo slali naše timove nekoliko puta. Praktično odmah. Sećam se da ja nisam bio u prvom timu. Taj prvi tim je otišao 11. ill 12 ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Onda vas molim da pogledamo tabulator 5 ...

SUDIJA PARKER: Da li ovo prilazete kao dokazni materijal?

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja nisam nameravao ovo da predložim na usvajanje. Ja sam samo želeo da se pozivam na ovaj dokument da bih objasnio situaciju.

SUDIJA PARKER: U redu. Dobro.

TUŽILAC MOORE: Onda sam nameravao da pređem na sledeći dokument, jer imamo dosta dokumenata na spisku onih koje nameravamo da predložimo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, tabulator 5 i ja ću da tražim da se to usvoji. Tabulator broj 5 nosi broj 0303 ...

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Da, naravno... Izvolite, gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo, časni Sude. Samo u vezi ovog prethodnog dokumenta. Ja sam takođe očekivao da će moj uvažni kolega da ga predloži u dokaze, pa nisam ranije pokrenuo ovo pitanje koje mislim da treba razjasniti, a vezano je i za odgovor svedoka. Ako pogledate engleski prevod ovog prethodnog dokumenta koji nosi broj 03034693, u gornjem desnom uglu stoji: "VJ, Vojska Jugoslavije, 15. mart 1996. godine". U originalu ja taj gornji deo ne vidim, pa ako bi mogao moj uvažni kolega da razjasni ovu činjenicu. Da li se radi o pogrešci u prevodu ovog dokumenta ili se radi o nečemu što Odbrana jednostavno ne može da zaključi? Mislim da je važno, jer se način na koji je svedok do ovog dokumenta došao, svedok o tome izjašnjavao.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, ako pogledate izvorni dokument, zar u gornjem desnom uglu nema nešto pisano rukom i zar nije to ono šta se vidi u prevodu kucano, a ispred toga stoji napomena rukom pisana?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, Odbrana vidi da piše nešto u desnom gornjem uglu, no mi to ne možemo pročitati, zato sam ja i postavio ovo pitanje da li tu piše Vojska Jugoslavije? Ja tu ne vidim da piše "*Yugoslav army*" ili "Vojska Jugoslavije" kako bi to bilo na BHS jeziku. Moguće je da piše. Zato sam zamolio ako moj uvažni kolega to može da razjasni, da li je greška u prevodu ili mi nismo dobro razaznali oznake koje su na originalnom dokumentu?

SUDIJA PARKER: Svedok možda može da nam pomogne u vezi s tim, a možda i ne može, gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE: Pa ja mislim ovo što piše KY, rukom pisano ako se ja dobro sećam, to je oznaka koja označava dokazni predmet i KY znači Kypr. Onda imamo kosu zgradu ili kosu crtu i onda broj i to je nešto što će da se provlači kroz sve dokazne predmete. Dakle, KY predstavlja ovog svedoka i tako ja razumem dodatne oznake. A ukoliko to nije tako i ako mi se kolega obrati za vreme pauze, ja ću da pokušam to da razjasnim, ali ja tako razumem ovu stvar.

SUDIJA PARKER: A reč "Vojska Jugoslavije" ili "VJ"?

TUŽILAC MOORE: Što se tiče Vojske Jugoslavije ili VJ ja tu ne mogu da vam pomognem, a ne znam da li može i ambasador Kypr.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine, da li vi znate za izraz "Vojska Jugoslavije"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne, taj izraz ne stoji u izvornom tekstu i ja se slažem da su rukom pisane napomene zapravo nastale za vreme davanja moje prve izjave kao svedoka, samo da se označe dokumenti i mislim da nema smisla da se to prevodi kao jugoslovenska armija ili Jugoslovenska narodna armija, pa mislim da to lako može da se izbriše, jer se radi o grešci u prevodu. Ali to je na Pretresnom veću da to uradi.

SUDIJA PARKER: Gospodine ambasadore, da li ste vi pisali rukom te napomene?

SVEDOK KYPR: Da, časni Sude.

SUDIJA PARKER: I vi priznajete da one nikome ne mogu da pomognu u vezi sa sadržajem dokumenta? Radi se zapravo o nečemu šta ste vi zbog sebe radili?

SVEDOK KYPR: Ne, ne zbog sebe, časni Sude. To je služilo prilikom uzimanja protokola, odnosno pisanja prve izjave svedoka.

TUŽILAC MOORE: Kako bih pomogao uvažni kolegi u vezi s načinom kako ću ja da uvodim dokaze, zapravo, da povežem izjavu svedoka koja se odnosi na ovaj dokazni predmet KY1, KY2 ili KY11 sa dokumentima i da obradim jedno po jedno, dakle one su bile rukom pisane u to vreme za pojašnjenje.

SUDIJA PARKER: Da. Znači, ako se vratite na onaj indeks na početku fascikle, videćete KY- I-1 ...

SVEDOK KYPR: Tačno.

SUDIJA PARKER: I to je zapravo služilo u svrhu pripreme pisanog zapisa o njegovom iskazu, gospodine Vasiću. Da li je sada u redu? Da li je misterija razrešena?

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA PARKER: U redu. Hvala. Hvala vama, gospodine Moore. Vi svakako nastavljate dalje, ali ja bih hteo da vas podsetim na to da morate da nam kažete ceo ERN broj, jer vi kao i ja, nastojite da ispustite one nule na početku.

TUŽILAC MOORE: Da, časni Sude. Da li hoćete i dokumente na BHS-u?

SUDIJA PARKER: Za elektronski sistem da. Sve dokumente koje predlažete na usvajanje, bez obzira na to na kom su jeziku pisani, treba nam ceo ERN broj, tako da bi ga sudski službenici mogli da pronađu. Oni nemaju fascikle i ne mogu to tako da provere, i zato moraju da imaju ceo broj.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam, časni Sude. Sada bismo prešli na dokument pod paragrafom broj 5. Ja ću vam dati ceo ERN broj. Dakle, 00381351, 00381351. To je broj za dokument na BHS-u a na engleskom 03029175, 03029175. Ja se nadam da je to tačno i na njemu je rukom pisano KY-I-2.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas, da li možemo prvo da pogledamo ovaj dokument, dakle na engleskom ERN 03029175. Dakle, vidimo da je datum 16. septembar, u gornjem levom uglu toga dokumenta. Izgleda da je zapravo to vreme kada je dokument poslat, ali u pismu piše: "Vukovar, 13. septembar 1991. godine". Da li imate to gospodine ambasadore?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja ne znam koji je izvor ovog dokumenta. Mi, naravno, nismo bili u samom centru Vukovara u to vreme.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas možemo li prvo da obradimo ovo pitanje? Vidimo da tu piše: "Republika Hrvatska, Opština Vukovar".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Daje detalje, piše broj klase?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I onda piše datum "Vukovar, 13. septembar 1991. godine", a ne decembar 1991. godine?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, kao što vidimo, on je upućen raznim organima, odnosno različitim stranama?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Raznim predsednicima. A predmet je posredništvo Posmatračke misije za područje grada Iloka i okolnih sela. Imamo zahtev za to i ako pogledamo u dnu donjeg desnog ugla, vidimo da je dokument potpisao Marin Vidić Bili? Da li imate taj dokument pred sobom?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, imam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da onda obradimo neke delove dokumenta. Prvo: "Deo opštine Vukovar sa gradom Ilokom i okolnim mestima je prostor naseljen uglavnom stanovništvom hrvatske nacionalnosti. Do sada u vezi sa oružanim sukobom na području opštine Vukovar, grad Ilok i okolna sela su bila pošteđena sukoba sa JNA, budući da je vojska bila na zapadnom delu i pojačala aktivnosti bez nekog razloga i preduzela destruktivne aktivnosti na istočnom delu sela Bapska, Šarengrad i Lovas", a što je dovelo do razaranja i do toga da je stanovništvo Iloka sa 6.300 stanovnika naraslo na oko 15.000. Ja neću da idem u detalje samog dokumenta i to ne zbog toga što mi ne smatramo da nije istinit, nego jednostavno zato što nemamo dovoljno vremena za to. Ali koliko vi znate, da li je to tačno da je u to vreme, negde u prvoj polovini oktobra meseca 1991. godine, došlo do zabrinutosti u Posmatračkoj misiji Evropske zajednice da se posete ta sela i Ilok?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

prevodioci: Prevodilac napominje da nema dokument iz koga tužilac čita.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja bih predložio dokument na usvajanje.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 304.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih prešao na tabulator broj 6, a to je dokument koji je nastao ranije. Za početak, ja ću vam pročitati broj. To je ERN 00381353, 00381356 i onda 03033656, 03033658 i 03040101. A u engleskom 00366920, 00366920. Mislim da može da se kaže da je to rukom pisani dokument. Molim vas pogledajte dokument pod tabulatorom broj 6, rukom pisani dokument. Piše: "Tim 7". Nemamo različita imena. Da li su ti ljudi bili zaposleni u Posmatračkoj misiji Evropske zajednice?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobili smo imena i dobili smo naslov. Piše: "Misija Ilok", i onda imamo datum 8. oktobar 1991. godine. Ja ću da se bavim samo nekim delovima tog dokumenta, iako ću da tražim da se usvoji dokument u celini. Tu imamo više pojedinosti u vezi sa vremenom, konkretno u paragrafu broj 1. Molim vas da ostanete na toj stranici. Na drugoj stranici imamo naslov: "Sastanak sa vlastima Iloka i JNA" ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I onda imamo ono šta se naziva "generalnim podacima" i ako pogledamo potparagraf "A3" ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zapravo "A2" bi bila polazna tačka. Tu piše da stanovništvo sedam sela ima otprilike 15.000 stanovnika, a odmah iznad toga spominju se sela za koja može da se kaže da su na području Iloka?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, Ilok, Šarengrad, Bapska, Opatovac, Lovas, Tovarnik i Mohov. U potparagrafu 3 piše "nacionalnosti" ili "narodnosti". Dakle, opisuje se nacionalna pripadnost stanovništva. Da li možete da nam kažete koliki je procenat Hrvata u ovom području?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tu piše 65,7 posto Hrvata.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možemo sada da okrenemo stranicu, pa ćemo da vidimo kakva je bila trenutna situacija 8. oktobra. Molim vas pročitajte "B1", šta tamo piše?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Sva sela je napala JNA osim Iloka i svo stanovništvo je sada koncentrisano u Iloku i nalazi se u teškim uslovima".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pređimo sada na tačku 2. Da li hoćete vi to da pročitate ili ja?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa imam određenih problema, jer sam imao operaciju oka prošlog meseca.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Uz odobrenje Suda ja ću da pročitam. "Ilok je potpuno okružila JNA. Nema vode, struje ni telefona. Za sada imamo dovoljno zaliha hrane, ali", nisam siguran šta tu piše, "ali snabdevanje iz Bačke Palanke je potpuno prekinuto. Nedostaje lekova i hrane za bebe. U Iloku su četiri doktora". Mogli bismo da pređemo na tačku 3. "Pre tri meseca JNA je izvela tri minobacačka napada, a od tada je izdato nekoliko ultimatumama kojima se tražilo da Zbor narodne garde ode iz sela i da preda oružje. Posle tih ultimatumama, sela su napadnuta i granatirana". Pitam se da li biste sada mogli da pokažete onu veliku mapu kojom se služimo.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala vam. Meni je žao što prekidam mog uvažni kolegu, ali me interesuje da li je on na stranici 25, u redu 18, kada je citirao ovu tačku slučajno ispustio da "Pre tri meseca ... "

SUDIJA PARKER: Reč je od manje važnosti i mislim da je reč bila minobacač.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Izvinjavam se. Dakle, molim vas da pogledate dokazni predmet broj 156 ...

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, sudski poslužitelj trenutno ima problem koji se možda preselio iz kompjutera sudije Van Den Wyngaert u njegov. Dolazi nam tehničar tako da za sada ne može da se otvori nijedan od tih dokaznih predmeta, ali mogu da se pogledaju. Imamo ih u štampanoj verziji, ali sada ne možemo da ih stivimo na ekran.

Takođe nam je rekao da ste vi u vezi sa prošlim dokaznim predmetom dali na usvajanje samo englesku verziju, a ne original na BHS-u. Da li želite da se i jedno i drugo uvede u spis.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, mogu li da budem iskren?

SUDIJA PARKER: Pa vi to obično i radite, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Ako ja predlažem na usvajanje neki dokument i znam da Sekretarijat (Registry) radi sjajno posao, ali mislim da smo im dali indeks brojeva, pa onda sigurno nije potrebno da se čitaju svi brojevi. Ako pročitam jedan i kažem da je to dokument u verziji na engleskom, onda bi trebalo da se pretpostavi da postoji i dokument na BHS-u koji može da se unese u kompjuter bez ovako čudnog sistema.

SUDIJA PARKER: Da, ali u zapisniku mora da bude jasno da li vi na usvajanje predlažete dokument i na engleskom i na BHS-u ili samo na engleskom.

TUŽILAC MOORE: Pa ja bih rekao da ja od sada, pa nadalje predlažem na usvajanje sve dokumente i na engleskom i na BHS-u.

SUDIJA PARKER: Pa mislim da to može da se uradi.

TUŽILAC MOORE: Hvala, časni Sude. Nastavićemo da radimo sa dokumentima u štampanoj verziji, sa dokumentima na papiru.

SUDIJA PARKER: I imaćemo samo jedan dokazni predmet za oba jezika.

TUŽILAC MOORE: Da, to je odlično. Hvala vam najlepše.

SUDIJA PARKER: Molim vas da nastavite, gospodine Moore sve do trenutka do kada vam ne treba dokument na monitoru.

TUŽILAC MOORE: Da. Ja bih sada ambasadora uputio na dokazni predmet broj 103. To je jedna velika zbirka geografskih karata. Mi imamo jedan primerak za svedoka. Bilo bi dobro da mu se daju. Dakle, mislim da ta karta može da se prikaže i na ekranu u elektronskoj verziji.

SUDIJA PARKER: Još uvek ne može, zato što ovaj prethodno problem još uvek nije rešen. Ali može da se stavi na grafoskop.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine ambasadore, molim vas da pogledate ovu kartu. Ja se nadam da će uglavnom da se vide dve boje: žuta i jedna ružičasta boja. Molim vas da sada pogledamo ovo šta je obeleženo žutom bojom, a to je Hrvatska.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako pogledate sa desne strane, vidi se Ilok, Šarengrad, Lovas i Bapska. Da li se sećate gde su sela koja su spomenuta u tom dokumentu pred vama od 8. oktobra? Dakle, imamo Ilok, Šarengrad, Lovas, Bapsku i Mohovo. Da li znate gde je ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa to je jedan od dokumenata pod tabulatorom broj 6. Tamo je karta... gde je više detalja ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, slažem se s tim. Ali ovde imamo verziju u koloru i zato vas molim da nam pokažete tu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, Opatovac i Mohovo su negde ovde, a Tovarnik je ovde.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Vaš zadatak, kada kažem vaš, mislim na Posmatračku misiju Evropske zajednice. Da li ste vi mogli da obidete sva sela koja su ovde spomenuta?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne, ne sva. Ne sva sela svaki put. Nekad bismo otišli samo u Šarengrad, a neki drugi tim bi otišao na neko drugo mesto. Dakle, sve je zavisilo od uslova i od vremena.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hajde da se vratimo na ovaj dokument koji je pisan rukom. Vi ste već pominjali ultimatum. Ako pogledamo broj 3, da li vidite to? S leve strane.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Piše: "Trenutna situacija", tabulator broj 6, piše rukom. Mislim da to nije taj dokument, nego onaj kojim smo se prethodno bavili. Dakle, ovde stoji: "Trenutna situacija", pasus 3 stoji: "Pre tri meseca". To sam već pomenuo u pasusu 2.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koji je ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Na kraju tog pasusa stoji: "Posle tog ultimatum sela su bila napadnuta i granatirana", a onda se spominje kako je izdat ultimatum. I u dokumentu stoji "Pogledaj Aneks C". Ja se nadam da ako se pogleda šta stoji na kraju tabulatora broj 6, da ćemo tamo da vidimo jedan dokument koji je vojska uputila stanovništvu Bapske. ERN broj je 00366920. Molim vas gospodine ambasadore da ostavite otvoren ovaj dokument u rukopisu, a onda da pogledate šta je na samom kraju tog tabulatora i tamo treba da stoji "od Vojske stanovništvu Bapske".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hajde sada da se osvrnemo na ovaj dokument koji se tiče Bapske. Ja ću da pročitam da vam pomognem. "Stanovništvu Bapske", tu Vojska upućuje stanovništvu Bapske sledeći dokument: "Već neko vreme jedinice JNA su stacionirane u opštini Vukovar ... "

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude ...

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Meni je žao što stalno prekidam mog uvažnog kolegu, ali mogu da primetim da u originalnoj... u originalnom dokumentu, ako je to ova BHS verzija, ne piše u zaglavlju "*From the army to the people Bapska*". U originalnom dokumentu u zaglavlju piše "Meštani sela Bapske".

SUDIJA PARKER: Hvala.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možda bi moj uvažni kolega mogao da mi pomogne, zato što u dnu desne strane stoji "u ime JNA" i onda stoji major i neko ime koje nije čitko. U svakom slučaju, ako ja pročitam ovaj dokument, ja sam siguran da ono šta interesuje Odbranu, može da se reši tokom unakrsnog ispitivanja. Dakle, tamo piše: "Već neko vreme jedinice JNA su stacionirane u opštini Vukovar i podvrgnute napadima od strane Zbora narodne garde, MUP-a i naoružanih civila. Pošto stanovnici vašeg sela Bapske su miroljubivi i nisu prouzrokovali nikakve probleme jedinicama JNA, mi pretpostavljamo da do sada nije bilo problema. Mi zahtevamo sledeće do 16.00 sakupite svo oružje u selu i doneti ga na lokaciju Vikjača gde će čekati predstavnici JNA. Ukoliko se ovo ne uradi, vaše selo će biti zbrisano sa mape. Ako se ne vrati vaš predstavnik sa vašim odgovorom do 15.00, pretpostavićemo da niste dobili ovaj ultimatum. Ukoliko ne želite da ispoštujete ovaj ultimatum do 15.00, zajedno sa Borislavom Tomićem, obavestite nas preko vašeg predstavnika kome mi garantujemo slobodan prolaz, bez obzira na to da li prihvatate ultimatum ili ne". I onda ovde stoji datum, "28. septembar 1991. godine", i čini se da je ovo u ime JNA potpisao neki major čiji potpis nije čitljiv.

prevodioci: Prevodioci napominju da nemaju originalni dokument, niti prevod.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to tačno gospodine ambasadore?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da bismo spomenuli sve, vidim da je ovo poslato faksom 15. oktobra 1991. godine. Ja ne znam da li to stoji na svim verzijama. Čini se da je ovo bilo u Zagrebu. Da li znate ko je poslao ovaj dokument?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ovaj dokument je bio priložen uz izveštaj tima broj 7, Simmons, Rodrigues, Martinez koji su otišli u ovo selo Ilok i njegovu okolinu. To je sve što mogu da vam kažem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Najlepše vam hvala. Ja sada neću da spominjem pasuse 4 i 5. Molim vas da pogledamo samo pasus broj 6. Tu piše: "U ovom trenutku stanovnici Iloka su izloženi velikom pritisku, plašeći se da u dogledno vreme JNA može da ih napadne". A sada da pogledamo stranicu 1.355, to je sledeća stranica, to je isti dokument. Vidimo da je ovo strana 3, od ukupno sedam strana koliko ima ovaj dokument

i to je deo "C" i odnosi se na posetu Šarengradu. Molim vas da pročitate šta su ustanovili ovi koji su posetili Šarengrad?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Posetili smo i susedno selo Šarengrad, koje je bilo teško oštećeno". Ne mogu dalje da pročitam. Možda postoji prevod.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Mislim da ovde stoji da su časne sestre napustile samostan u Iloku.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Mislim da to stoji.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sad vas molim da se osvrnemo na razna pitanja koja su ovde spomenuta, a tiču se Iloka i okoline. Evakuacija. Možete li da pročitate šta tamo piše?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Neki ljudi bi želeli da budu evakuisani što je pre moguće, a drugi bi radije bili evakuisani onda kada bude jasno da je napad neizbežan ili se", valjda stoji, "odigrao" nisam siguran.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. A sada 2 i 3. Ne nameravam da utičem na vas niti da postavljam sugestivna pitanja, nego čisto da bismo pročitali sve. Ovde stoji "da se prodiskutuje situacija posle posete Iloku". Vi ste se sastali sa pukovnikom JNA čije ime ovde ne piše i koji je pružio garancije da selo neće da bude napadnuto. U tom trenutku su se bavili da ponovo uspostave snabdevanje strujom i vodom. I šta još piše ovde u zaključcima? Pod brojem 7 se kaže da treba da se dogovori na visokom nivou evakuacija, a onda stoji velikim slovima "što je moguće pre". Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I onda dalje stoji "da tim treba da bude poslat za dva do tri dana da proceni situaciju i da treba da stupi u kontakt kako sa lokalnim vlastima, tako i sa JNA".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE: Na sledećoj stranici se pominju druge posete. Vidim da moj uvažni kolega želi nešto da kaže.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine... Ne? U svetu je prevladao mir. Izvolite, nastavite gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: I na strani 1.356 spominje se dogovor koji je postignut sa oficirom za vezu JNA.... Časni Sude, ovaj izveštaj koji je pisan rukom i koji sam ja već spominjao, želim da predložim da se usvoji u dokazni materijal i karta koja je mnogo detaljnija i koja prikazuje sve ove lokacije koje su oni posetili. Dakle, predlažem da se ovo usvoji, kao i ono šta ću ja da nazovem ultimatumom koji je izdat selu Bapska. I verziju na engleskom i na BHS-u.

SUDIJA PARKER: Dakle, da li su ti svi dokumenti pod tabulatorom broj 6?

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ne, ima i prevod. Mene interesuje samo dokument u rukopisu i ultimatum za Bapsku?

SUDIJA PARKER: Onda morate nesrećnom sudskom savetniku da date ceo ERN broj i to stranu po stranu.

TUŽILAC MOORE: U redu. ERN broj je 00381353, 00381354, 00381355, 00381356, 00381358, 00381359 i 00366920. To su svi dokumenti koje ja tražim da se uvrste u spis i... Moj uvažni kolega želi nešto da kaže.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Preuranjeno sam ušao u rat, a sada ću da kažem poziciju Odbrane u odnosu na ovaj dokument. Mi osporavamo za sada autentičnost ovoga dokumenta koji ću nasloviti isto kao i gospodin Moore: "Ultimatum meštanim sela Bapske" od 28. devetog 1991. godine, pa predlažemo da se on za sada uvede samo za identifikaciju. U ostalom delu za ovaj dokument, koji tužilac predlaže, mi nemamo primedbi da se uvede u celosti, osim ovog dokumenta. Obrazloženje se svodi na to da je u pitanju rukom pisani dokument, bez ikakvih, hajde da kažem, štambilja, naznaka... čak i naznaka ko je primio taj dokument. Mi bismo prvo voleli da u unakrsno ispitivanju postavimo par pitanja ovom svedoku, da vidimo liniju kako je taj svedok dostavio dokument Tužilaštvu, a onda da vidimo da nam Tužilaštvo dostavi i dokaže autentičnost ovog dokumenta, a i mi da izvršimo provere. Jer iz onog dokumenta osnovnog, vidi se da su vođeni razgovori sa pukovnikom, ovde se pominje neki major i za mene je ovo zaista za sada dokument koji ne može da se uvede bez primedbe, a da se prethodno ne izvrše provere.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, ovaj dokument se predlaže kao deo izveštaja Posmatračke misije Evropske zajednice. Sam izveštaj je potvrđen i zbog toga pogodan za usvajanje. Ono šta vi želite da kažete i šta je važno, jeste da li na to možemo da se oslonimo. Da li je dokument autentičan ili nije. To je nešto što vi možete da rešite u unakrsnom ispitivanju. Moguće je da će da se potvrdi da to nije verodostojan dokument, a moguće je da će da se potvrdi da je to upravo ono šta na izgled jeste. Ali što se tiče toga da li je dokument pogodan za usvajanje ili ne, on može da se usvoji kao deo ovog izveštaja. To ne utiče uopšte i ne određuje unapred težinu koja će da se pripiše tom dokumentu. Dakle, to je nešto šta vi možete da rešite kasnije. Da li vam je to jasno?

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Ali moram da dam jedan komentar. I Zagrebački sporazum je isto bio dokument koji su posmatrači Evropske misije dostavili. Kada smo mi osporili taj dokument u početku, zbog potpisa gospodine Rašete, u tom trenutku je taj dokument uzet samo za identifikaciju, u smislu autentičnosti tog dokumenta. I u tom smislu mi želimo da izvršimo provere. Zato što se radi o sličnoj stvari. On jeste dostavljen kroz posmatračke Evropske misije.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, vi sada pokušavate da proverite moje pamćenje i koliko se ja sećem, to je bilo usvojeno odvojeno, kao nezavisni dokument, a ovo se predlaže za usvajanje kao izveštaj i jedan od delova ovog izveštaja je i ovaj dokument. Pošto je sporazum usvojen potpuno odvojeno, kao nezavisan dokument, mi smo mogli da kažemo da bi svi bili zadovoljni. U redu, zadržaćemo ga samo na nivou identifikacije dok svi ne budu sigurni da je to ono što jeste. Mi, strogo govoreći, možemo isto da uradimo i sa ovim dokumentom, ali krajnji rezultat je isti. Sasvim je jasno da vi osporavate autentičnost dokumenta. Dakle, to je pitanje koje mora da se uzme u obzir. Na kraju krajeva, na Pretresno veću je da proceni autentičnost ovog dokumenta i koju mu težinu treba da pripiše. Mislim da je krajnji rezultat, i ovako i onako, isti. Dakle, ovaj set dokumenata se usvaja kao dokazni predmet.

sekretar: Časni Sude, prvi set dokumenata će da se usvoji kao dokazni predmet broj 305, a Ultimatum se usvaja kao dokazni predmet broj 306.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sada da pređemo na tabulator broj 7 i na poslednji dokument u njemu koji nosi datum 8. oktobar. Ambasadore, molim vas da se vratimo na tabulator broj 7.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC MOORE: Da li treba da čitam sve brojeve?

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Lukiću.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja znam da stvarno nije uputno da prekidam, ali sada mi tek nije ništa jasno. Sada je Sekretarijat taj Ultimatum uveo kao poseban eksibit. Ja nisam tako shvatio vaš odnos prema dokumentu. Ja sam shvatio da ga vi prihvatate zato što je deo dokumenta 306, pošto je i ušao kao 306... pardon, 305.

SUDIJA PARKER: Pa i ja sam gospodine Lukiću. Ceo dokument, izveštaj, uključujući i Ultimatum je jedan dokazni predmet. Ja pretpostavljam da će sekretar nastojati da nam pomogne. Dakle, to sve će da bude jedan dokazni predmet broj 305. Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine ambasadore, molim vas pogledajte sada dokumente pod tabulatorom 7. Datum je 12. oktobar. Ja ću sve ove dokumente da predložim na usvajanje i na BHS-u i na engleskom jeziku, kao dokazne predmete. Hteo bih na početku samo da spomenem njihove ERN brojeve: 00381361, 00381362, 00381363 i 00381364. Prevedi tih dokumenata imaju brojeve: 03034006, 03034007 i 03034008 i zatim imamo dokument koji je naslovljen kao "Sporazum". ERN tog dokumenta je, nadam se, L003498, L0043498, ali imamo i radnu verziju koju će da ima ambasador. To ćemo da rešimo za trenutak. Ali prvo nekoliko reči o originalnom dokumentu. Dakle, prvo o dokumentu od 12. oktobra. Mi smo dobili tu imena i nacionalnu pripadnost, imamo i vaše ime. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ko je još bio s vama?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Bio je gospodin Finakaliotis iz Grčke i gospodin Waters iz Ujedinjenog kraljevstva.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kakav je bio vaš zadatak 12. oktobra?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Zadatak je bio da obiđemo Ilok. Ne mogu sada to da pročitam. Trebalo je da razgovaramo o snabdevanju vodom, strujom, o izbeglicama, kao i o hrani, lekovima, zalihama i tako dalje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste se vratili... Zapravo vi ste pošli u 8.00, a vratili ste se u 19.00. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I ima drugih stvari koje tu stoje, na primer, sastanak sa JNA. Pogledajmo sledeću stranicu. U gornjem desnom uglu piše "dva od tri", i piše "Izveštaj RCB-a". Da li vidite to? Rukom je pisan dokument.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Trebalo bi da počne ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. "Izveštaj RCB-a". Ja to stvarno teško čitam, izvinite.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Tim broj 6?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I vidimo da se spominje 12. oktobar. Cilj je zatamnjen, ali radi se o poseti Iloku i onda se pominju kontakti u to vreme sa JNA.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I spominje se kontakt s jednim pukovnikom. Možete li molim vas da pročitate ime pukovnika?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pukovnik Grahovac.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I zatim sastanak sa ljudima iz Opštine Ilok. I imamo njihova imena, pripadnike policije, lokalne predstavnike Crvenog krsta i doktore. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pogledajmo paragrafe ovog dokumenta koji su označeni brojevima? Dakle, pogledajmo prvo tački 1. Ja ću da vam pročitam ako vam je to od pomoći. Nadam se da će da bude tačno: "Situacija, kako smo obavešteni u pogledu Iloka je da je Ilok okružen snagama JNA koja je postupno preuzela kontrolu nad susednim selima". Izgleda da dalje piše: "Nesrpsko stanovništvo se koncentrisalo u Iloku. Procenjuje se da ih ima oko 15.000. Snabdevanje vodom i strujom je povremeno.

Spominje se slab pritisak vode, a počinje nestašica zaliha hrane i posebno zaliha lekova. Mi smo dali svakoj strani po jedan primerak "Ultimatuma JNA" koji je dat stanovništvu Iloka 11. oktobra. "Ultimatum", koji se naziva i "Sporazumom" u našem dodatku "je sačinjen u skladu sa ovlašćenjima JNA, a nama su ljudi iz Opštine Ilok rekli da je tu jedan oficir koji je zadužen za tu vojnu oblast". Hoćete li da nam kažete kako se zove?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: General Arandelović.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U tački 3, mislim da zapravo imate razgovor sa ljudima iz opštine, te se "spominje referendum koji treba da se održi 13. oktobra, a na kom bi se odlučilo da li grad treba da se evakuise, pošto je suočen sa opasnošću od JNA. Mnogi ljudi su smatrali da je evakuacija neizbežna zato što su okruženi neuporedivo jačim vojnim snagama. Od nas se konkretno tražilo da stupimo u kontakt sa hrvatskim vlastima u Zagrebu" i dalje, na sledećoj stranici, u gornjem desnom uglu, piše "3 od 4" piše: "Molimo da se organizuje konvoj ljudi za evakuaciju zapadno, prema Hrvatskoj pod nadzorom Crvenog krsta i uz posmatračke Posmatračke misije Evropske zajednice". Da li je to sve tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pogledajmo tačku 4: "Rečeno nam je da su obe strane polagale mine, da su dakle napravile minska polja i bili smo u selima gde su srpski nacionalisti navodno izvršili napade".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Rečeno nam je da je medicinska pomoć pružena 7.000 ljudi, tako da zalihe medicinske opreme, koja obično dolazi iz glavne bolnice iz Vukovara ili Novog Sada, sada više ne mogu da se dobiju. Obavljen je razgovor sa izbeglicama, od kojih su mnogi iz Lovasa i koji se nalaze u Iloku već 20 dana, koji su nam rekli da su oni mirno živeli sa svojim komšijama Srbima, od kojih mnogi žive u tom području od 1945. godine, ali sada smatraju da više ne mogu da žive s njima u budućnosti". Bilo bi tačno da se kaže da u zaključku piše da nije bilo oštećenja, odnosno da ih nema. Recite nam, šta još možete o ovome da nam kažete? Šta je sledeća reč? Izgleda da piše "napomena".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Piše ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, izgleda kao reč "napomena" ...

SUDIJA PARKER: Pa jeste napomena.

SVEDOK KYPR: Napomena ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A kaže se: "U gradu nismo videli nikakvog dokaza koji bi upućivao da tamo ima teškog naoružanja, a tamo se nalaze samo pripadnici Teritorijalne odbrane sa pešačkim oružjem". Dakle, samo nekoliko reči o tome. Kada kažemo o tome da je bila samo Teritorijalna odbrana i lako naoružanje i da nije bilo teškog naoružanja. Da li možete da nam kažete o kome su tu zapravo radi kada se govori o lakom naoružanju i da nema dokaza da ima teškog naoružanja?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Mislim da je to izveštaj o situaciji u gradu Iloku, a mi smo obišli Teritorijalnu odbranu grada Iloka.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Piše takođe: "Tokom naše posete stalno se čula artiljerijska paljba, a pukovnik JNA je priznao da ona dopire iz pravca Vukovara". Zatim ima nekoliko detalja kojima neću da se bavim. Naime, spominju se sastanci i učešće Crvenog krsta. Na kraju piše "da posmatrači moraju ponovo da posete to područje i to konkretno 14. oktobra". Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, to je bio izveštaj. Ja bih se sada bavio brojem... Mislim da se radi o samom Sporazumu. Pogledajte, okrenite drugu stranicu. Mislim da imamo radnu verziju, nažalost. Pogledajte sam početak tog dokumenta?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja se nadam da tu piše: "Na inicijativu stanovništva", i tako dalje.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle: "Stanovnici moraju da predaju oružje, municiju i minsko-eksplozivna sredstva koje su u posedu građana i paravojnih formacija. Sledeći Sporazum je postignut između JNA i stanovništva 11. oktobra". Dakle, ukratko nešto o tome se spominje u paragrafu 1, da svi meštani i paravojne formacije će predati oružje i minsko-eksplozivna sredstva, bez obzira na način na koji su ista stečena, jedinici vojne policije.

SUDIJA STELIN: Gospodine Moore, izvinite što vas prekidam. Da li vi čitate iz verzije koju mi nemamo?

TUŽILAC MOORE: Problem koji mi imamo je sledeći. Naime, ja imam radnu verziju kakvu ima i svedok. Ali postoji i izmenjena verzija koju svedok nema. Ali sudije imaju. Mislim da bi one trebalo da budu vrlo slične i možda bismo mogli to da uradimo tako da svedoku damo ovaj dokument koji on nema i onda mogu da ga pročitam.

SUDIJA STELIN: Da, to bi bilo bolje, zato što bi to onda bio isti dokument koji i mi imamo.

TUŽILAC MOORE: Naravno, ne sumnjam da je bolje.

prevodioci: Prevodioci napominju da nemaju dokument i ako može da se stavi na grafoskop. Hvala.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To je isti dokument. Možda je drugačiji prevod. Molim vas pogledajte tačku 2?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Siguran ulazak u Ilok i pretraživanje svih privatnih, javnih i državnih zgrada u Iloku kao i lokacija gde su oružje, municija i minsko-eksplozivna sredstva bila ostavljena, zaboravljena ili sakrivena ... "

prevodioci: Molimo tužioca da govori malo sporije. Hvala.

TUŽILAC MOORE: "Da bude omogućena..." Vidim da uvažne kolege imaju problema.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala najbolje. Ja ne znam, možda moj uvažni kolega govori prebrzo, zaista prevod, koliko ja ćujem je na ivici korektnog, ali ovo što je moj uvažni kolega počeo da citira na stranici 41, redovi 10 i 11 "Siguran ulazak u Ilok i pretraživanje svih privatnih, javnih i državnih zgrada u Iloku kao i lokacija gde su oružje, municija i minsko-eksplozivna sredstva bila ostavljena, zaboravljena ili sakrivena", i tu je prekinuo a nastavak te rečenice, mislim da bi bilo pravično da se pročita: "Kao mesta ostavljenog, zaboravljenog ili skrivenog naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava". Taj deo moj uvažni kolega nije hteo ili je zaboravio da pročita, a mislim da bi to bilo pravično svedoku predočiti.

TUŽILAC MOORE: Pa ja svakako mogu da pročitam ceo Sporazum, ali nastojim da skratim što je moguće više i što je moguće bolje. Ako uvažni kolega hoće da pročitam ceo Sporazum, ja ću to i da učinim. Ali nama zapravo trebaju samo tri ili četiri tačke.

SUDIJA PARKER: Mi celo vreme imamo nekoliko teškoća gospodine Moore u postupku i proceduri, što nas sve usporava. I mislim da to zapravo predstavlja nezadovoljstvo za sve učesnike. Mi smo došli do onog trenutka kada moramo da promenimo trake, što znači da ćemo morati da napravimo pauzu od 20 minuta. Ja bih vam predložio sledeće. Pokušajte prvo da se sa sudskim poslužiteljem dogovorite o postupku koji će njemu da omogući da pronade dokument, da ga identifikuje i da ga prikaže svima na kompjuterskim ekranima. To će da omogući prevodiocima da prate prikazani dokument, zato što je njima teško da prate vaše čitanje i to posebno zato što vi čitate samo delove dokumenta, pa čak samo i delove rečenica i pasusa. Ja znam da vi nastojite da se usredsredite na ono šta je vama važno, ali radeći tako, stvarate probleme Odbrani. O tome možete da razgovarate sa advokatima.

TUŽILAC MOORE: Svakako.

SUDIJA PARKER: Da li će pauza od 20 minuta biti dovoljna da poboljšamo sistem ili vam treba 25 ili 30 minuta, šta mislite?

TUŽILAC MOORE: Mislim da je 20 minuta u redu.

SUDIJA PARKER: U redu. Sada ćemo da prekinemo. Pauza će da traje 20 minuta i nadam se da ćemo da dođemo do pogodnijeg rešenja za sve.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ne mogu ništa da obećam, ali koliko sam shvatio, radi se o sledećem. Sekretarijat je dobio spisak dokumenata koji nama trebaju i mi smo uvek to tako i radili da se broj tabulatora odnosi na broj dokaznog predmeta. I onda se u tom tabulatoru nalaze tri ili četiri dokumenta. I mislim da je došlo do nesporazuma tu između gospođice D' Angelo i Sekretarijata. Možda je najbolji način da to uradimo sledeće. Koliko sam shvatio moje kolege bi volele da njihovi klijenti vide BHS verziju na elektronskom ekranu, tako da oni to mogu da prate. Poteškoće koje imamo, naročito sa elektronskom sudnicom je ta, da ako stavimo BHS verziju na ekran, onda prevodici ne mogu da vide englesku verziju, zato što to ne može da se simultano radi i ne mogu obe verzije da idu u isto vreme. I u tome je problem. Takođe mislim da elektronska sudnica ne radi na nekim ekranima 50 posto vremena, tako da ću ja za BHS onda da navedem brojeve i pokušaću sporo da čitam zbog prevodilaca. Ali problem je što ja koristim deo dokumenta i ne koristim ceo dokument, jer se koncentrišem samo na one tačke za koje smatram da su bitne. Onda postoje brojevi pasusa.

SUDIJA PARKER: Možda samo da vas prekinem i da kažem sledeće, tako da se ne izgubi poenta. Naravno da je gubljenje vremena da čitate čitav dokument. Ako želite da naglasite određene delove dokumenta, onda treba barem da pokušate da čitate punu rečenicu ili ceo paragraf, pasus, a ne samo deo rečenice ili pasusa, tako da se onda prenese smisao tog odlomka. Ako onda Odbrana smatra da su drugi delovi dokumenta važni, oni mogu da se pozovu na to tokom unakrsnog ispitivanja. Ono šta je potencijalno opasno, to je da vi čitate samo isečke, delove rečenica, a onda, recimo, ostavljate jedan deo nedorečen koji možda ima drugu poentu. I mislim da će to da pomogne gospodinu Vasiću i prevodiocima.

TUŽILAC MOORE: Ja imam još jedna predlog. Gospođa D'Angelo ima jedan odličan sistem da stavi ERN broj na prevode, jer jedan od problema s kojim se suočavamo je da često kod prevedenih dokumenata imamo tri ili četiri broja. I bukvalno vidim na jednom dokumentu gde ima pet grupa brojeva koji su potrebni zbog elektronskog praćenja. Možda bi bilo onda bolje da ako se spominju brojevi, da gospođa di Anđelo pročita relevantne brojeve. Znam da je ona razgovarala sa Sekretarijatom o tome. Zato što mislim da postoji nesigurnost u vezi samog indeksa što se tiče položaja Sekretarijata.

SUDIJA PARKER: Mislim da ako na taj način može da se postigne ono šta vi želite i da se zadovolji Sekretarijat, onda je to dobra ideja. Gospodine Lukiću, izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Samo dok smo još u ovoj fazi zagrevanja da kažem, ono šta je bitno da naši klijenti razumeju svedočenje svedoka. Ja sam zamolio u pauzi Tužilaštvo da ako mogu ovo što su obezbedili braniocima, po jedan primerak ovog registratora sa *hard* kopijama da se da i optuženima, posebno kada budemo došli do svedočenja za vukovarske dokumente kojih ima, mi znamo, dosta. Našim klijetima će značiti da prate svedočenje i transkript. Mislim, to neće biti problem da se nakon sledeće pauze obezbedi i da se... Mi smo im sada dali jedan primerak našeg registratora da imaju ispred sebe i da gledaju, ali bi svakom od optuženih bilo izuzetno važno da jasno razume svedočenje i da u tom smislu nama daju instrukcije za unakrsno ispitivanje.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, ne znam da li bi bilo praktično izvodljivo da se to uradi. Možda to mogu strane da rasčiste. Ali gospodin Moore će sada da navodi brojeve na BHS-u i to će da se pojavi na ekranu, a to će onda da omogući vašem klijentu ili vašim klijentima da vide dokumente na ekranu. Da li sam ja to pravilno shvatio?

TUŽILAC MOORE: Da, jeste časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Možda sad možemo da nastavimo. Siroti ambasador strpljivo čeka da nastavi sa svedočenjem.

TUŽILAC MOORE: Sada ćemo da govorimo o Sporazumu. Na engleskom broj koji imam je 00583520, a BHS broj je 00381364. Molim da se to stavi na ekran da bi onda optuženi mogli da prate. Ja to imam na svom ekranu, ali je slika mutna. Možda bi mogli da pitamo da li optuženi dobro vide dokument ili ne? Izgleda da vide.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi ćemo sada da govorimo o Sporazumu. Nastavljam. Radi se o Sporazumu, ja sam već naveo broj i radi se o BHS broju: "Svi meštani i paravojne formacije predaće sve naoružanje, municiju i minsko-eksplozivna sredstva, bez obzira na način nabavljanja, dana 12. oktobra 1991. godine do 12.00 jedinici vojne policije Prve vojne oblasti". Pasus 2: "Omogućiće se bezbedan ulazak u Ilok i izvršenje pretresa svih privatnih, društvenih i državnih objekata u Iloku, a kao i mesta ostavljenog, zaboravljenog ili sakrivenog naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstava. Oružje, municiju i minsko-eksplozivna sredstva može da zadrži samo policijska stanica u Iloku, u broju i količini kao po zaduženju koje je izgleda sastavljeno 1. januara 1989. godine". Ja sada pravim pauzu zbog prevodilaca. "JNA se obavezuje da ne postavlja pitanje porekla i iz tih razloga ne sankcioniše imaoća u bilo kom obliku, a kod izvršenja pretresa postupa strogo u skladu po ZKP SFRJ." Onda u pasusu 5 i tu onda možda ima nekakve sumnje u vezi prevoda kaže se: "Predaja će se izvršiti 12", a onda je ispravka rukom, "14. oktobar 1991. godine u 12.00 kod mesta "25. maj" iz pravca Iloka, a pretres će se izvršiti od 12. do 15. oktobra. Jedinice JNA će obezbediti posedanje grada i uspostaviti lokalnu komandu, obezbeđujući mir do stabilizacije situacije". I na kraju, a sad skraćujem, stoji: "U slučaju upotrebe oružja ili ugrožavanja bezbednosti pripadnika JNA, postupiće se u skladu sa odlukama Glavnog štaba Vrhovne komande, preduzimanjem mera odmazde", i to je kako izgleda potpisao ili ovlastio, to jest, to je potpisan dokument i odobren dokument. Molim da se taj dokument ili ti dokumenti koji se odnose na 12. oktobar uvrste u spis ...

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: U vezi ovog dokumenta mislim da imamo više problema. Najpre, moje verzije koje sam dobio od uvaženih kolaga u ovom bajnderu danas pod brojem na koji se kolega pozvao, nije potpisan ni od strane predstavnika Jugoslovenske narodne armije, niti pak od lica grada Iloka, a ista je situacija i sa kopijom koju smo ranije dobili od mog uvažnog kolege, a koja nosi broj 00381367, koja zapravo predstavlja taj isti dokument. Drugo, imajući u vidu vašu odluku i obrazloženje na primedbu koju je moj uvažni kolega Lukić stavio u vezi vojnog dokumenta iz Bapske u prethodnom izveštaju, smatram da ovaj dokument ne možemo posebno usvojiti, kao poseban dokaz. Ali ako ga budemo usvajali u sklopu izveštaja Evropske posmatračke misije kao KII5 o kojem je govorio moj uvažni kolega u ovom setu pitanja, onda ja imam još jednu zabrinutost. Na zaglavlju ovog dokumenta, ovog sporazuma primetićete da stoji jedna druga oznaka KII6, pa se pitam da li ovaj dokument pripada setu na koji se osvrtao moj uvažni kolega tužilac ili pripada možda nekom sledećem dokumentu Posmatračke misije. Ako je to tako, onda ga ne bi mogli uvrstiti ni u kom slučaju uz ovaj izveštaj kao što to predlaže moj uvažni kolega. Tu bi svakako svedok mogao sigurno da nam pomogne.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja ću da pitam svedoka da on da razjašnjenje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ambasadore, vi imate sporazum pred sobom. Da li je to tačno? To je tabulator broj 7.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi to imate i to su dokumenti iz Posmatračke misije Evropske zajednice?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Datum je 12. oktobar ili 10. oktobar. Da li možete da nam kažete izvor ovog dokumenta koji ima naslov: "Sporazum"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Kao što možete da pročitate u Sporazumu, koji ja nisam napisao, ali mislim da je to napisao gospodin Waters ili gospodin Finokaliotis, ali nije moj rukopis, u paragrafu broj 2 kaže da smo od obe strane dobili kopiju sporazuma i tako dalje. Znači, mi smo taj dokument dobili od obe strane i to nije dokument koji ima potpise. To je predlog koji je dat tim ljudima, a mi smo to dobili od obe strane. Što se tiče brojeva, ne mogu da objasnim zašto to ima drugi broj. To je deo, to jest, ja to smatram delom dokumenta, zato što je to dokument koji se spominje u rukom napisanom tekstu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada vi spominjete to, znači vi onda mislite na dokument broj 00381362 i to je paragraf. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam. Ja ipak želim da zamolim da se ova grupa dokumenata u tabulatoru 7 uvrsti u spis.

SUDIJA PARKER: Sporazum je, po onome šta svedok navodi, dokument koji se spominje u izveštaju Posmatračke misije Evropske zajednice, a tamo se spominje kao "Aneks A", u paragrafu 2 izveštaja i kao takav imaće isti status kao i prethodni osporavani dokument, a to znači da će biti prihvaćen kao deo izveštaja, a tim taj dokument nema neku veću verodostojnost od dokumenta koji je uključen u izveštaj od ovog izvora koji se spominje u izveštaju. Može da se osporava verodostojnost dokumenta, a to je ovde jasno Odbrana stavila do znanja, tako da će verovatno da bude tema daljih pitanja ili izvođenja dokaza ubuduće, tako da se na takvoj osnovi prihvata kao deo grupe dokumenata koja je u tabulatoru 7.

sekretar: Taj dokument biće dokazni predmet broj 306.

TUŽILAC MOORE: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da pređemo na tabulator 9. Brojevi u vezi ovog dokumenta su: 00381369, to je broj za verziju na engleskom, a prevod na BHS ima broj 03040394 i molim da se taj poslednji dokument stavi na ekran da bi mogli optuženi da vide dokument. Gospodine ambasadore, da li možete da nam kažete da li ovaj sporazum o kom smo upravo diskutovali, da li je to bio nacrt sporazuma ili su se o tom dokumentu strane sporazumele, iako to nije bilo potpisano?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne, to je bio nacrt Sporazuma.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je on kasnije korišćen za regulisanje stanja u Iloku ili nije?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Onda da pređemo na sledeći tabulator, a to je tabulator 9. Ovaj dokument je pisan rukom. Na engleskom imamo samo jednu stranu. Izgleda da je datum 13. oktobar 1991. godine.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE: Da li sada optuženi vide dokument na BHS-u? Da li Odbrana može da mi kaže ...

SUDIJA PARKER: Pa morate malo da sačekate. Evo, sad se vidi. Ali ovo baš nije čitko, sem ukoliko se ne uveća.

TUŽILAC MOORE: Da li mogu da počnem? Da li optuženi mogu da pročitaju dokument?

SUDIJA PARKER: Mislim da ne mogu, ukoliko vide ono isto šta i mi vidimo.

TUŽILAC MOORE: Ja sad vidim da gospodin Mrkšić daje znak da on ne može da pročita na svom ekranu ovaj dokument.

SUDIJA PARKER: Mislim da sada možete da nastavite.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine ambasadore, da pogledamo englesku verziju. Odakle je ovaj dokument?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ovo je uobičajeni izveštaj Regionalnog centra Beograd i to stoji u prvom redu ove poruke. Dokument je upućen našem šefu Misije u Zagrebu, načelniku Posmatračke misije Evropske zajednice.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A ovo se tiče izbeglica iz Iloka. Da li vidite to?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je. Član 5.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Hajde onda da pogledamo ova dva pasusa. Molim vas da pročitate prvi pasus?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Meni je teško da ovo pročitam, jer je ovo pisao gospodin Cunningham. Kaže se da je obavio sastanak sa oficijom za vezu JNA ovog jutra. Gospodin Perin je objasnio našu zabrinutost. Onda možda stoji "u vezi sa izbeglicama u Iloku". Obavestio je oficira za vezu o današnjem referendumu na kome se utvrđivalo ko želi da napusti Ilok.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li stoji: "Da odu dalje u zapadnu Hrvatsku"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Paus drugi: "Oficir za vezu je rekao da će da kontaktira višu komandu kako bi obezbedio bezbedan prolaz ka zapadu preko linija JNA. Rekao je da neće svima da bude dozvoljeno da odu. Oni za koje se sumnja da su počinili zločine neće da budu pušteni". Dalje stoji: "Pokušaće da nas u toku dana obavesti o predloženom pravcu kretanja". Napomena: "Nameravamo da danas pošaljemo tim u Ilok da razmotri situaciju i pogleda selo koje je od izuzetnog interesa za JNA".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možete da nam kažete nešto vezano za prvi pasus gde se spominje zabrinutost, vaša zabrinutost za izbeglice u Iloku. Oko čega je to bila zabrinuta Posmatračka misija Evropske zajednice u to vreme?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Vi ste već ovde pokazali pismo koje je stiglo u našu Misiju koje pokazuje da su se ljudi plašili napada JNA. Takođe nam je bilo rečeno i kad smo mi razgovarali sa lokanim stanovništvom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sada molim vas drugi pasus, jer u drugom redu stoji da je on rekao "da neće svima da bude dozvoljeno da odu. Oni za koje se sumnja da su počinili zločine neće da budu pušteni". Recite nam prvo ovo, da li je postojao neki stav među predstavnicima Posmatračke misije Evropske zajednice u odnosu na ljude, koje ću ja da nazovem izbeglicama, za koje se sumnjalo sa su počinili zločine? Da li su oni bili u posebnoj kategoriji ili u istoj kategoriji? Kako je na njih gledala Posmatračka misija Evropske zajednice?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC MOORE: Molim vas da nam sada kažete sledeće. Ovde piše da nameravate sledećeg dana da u Ilok pošaljete tim da razmotri situaciju... Časni Sude, molim da se tabulator 9 uvrsti u dokazni materijal, kako engleska verzija, tako i prevod?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 307.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sada da pređemo na tabulator 10, zato što opisuje događaje od sledećeg dana. Da li je u redu gospodine ambasadore?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC MOORE: Da bih pomogao sekretaru, ERN broj ovog dokumenta je 00381370, 00381371 za englesku verziju i poslednji brojevi 72, 73 i 74... čini se zapravo da su postojali problemi u prevodu. Imamo brojeve koji su kombinacija i engleskog i BHS-a i to je u onom popisu koji sam vam dao. Dakle, broj 00381370, pa sve do 00381374. A onda, čini se da su opet bili problemi sa brojevima prevoda, ali onaj spisak koji smo mi dali Sekretarijatu treba da ima ovaj broj 03014242, 03014244, a onda L0043500 do L0043502. Ja bih sada želeo da se osvrnem na englesku verziju. Da li optuženi imaju verziju na BHS-u? Da li to vidite na ekranu.

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude, optuženi imaju englesku verziju na ekranu.

(Pretnesno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Evo upravo su nam pojasnili da svedok i optuženi vide isto na ekranu. Tako da sad treba da se stavi BHS verzija na ekran svedoka, a to neće da bude problem, jer on pred sobom ima štampanu verziju dokumenta na engleskom.

SVEDOK KYPR: Ja imam oba dokumenta.

SUDIJA PARKER: Hvala. Molim vas da vi koristite štampanu verziju, a onda će verzija na BHS-u da bude dostupna optuženima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ću sada da počnem sa engleskom verzijom. Mislim da sada optuženi imaju verziju na BHS-u. Dakle, engleska verzija. Dokument nosi datum 14. oktobar. To je rukom pisan dokument pod tabulatorom 10 ,ambasadore.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, imam to.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Tabulator 10, 14. oktobar 1991. godine. Čini mi se da ovo dolazi iz Beograda i upućeno je gde?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Upućeno je u Zagreb.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako pogledamo rukopis na strani 1.371, mislim da se vidi da je to potpisao pukovnik Cunningham?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hajde da pogledamo prvi od ukupno četiri pasusa. Da li znate ko je bio poslat u ovu misiju? Očigledno pukovnik Cunningham.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Cunningham i ja, koliko se sećam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da onda pročitate prvi pasus?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Tim je proveo dan u Iloku. Posle razgovora sa JNA i civilnim vlastima, tim je prisustvovao sastanku kojim je predsedavao general Arandelović, komandant lokalnog područja. Sastanak je održan u prijateljskoj atmosferi i sa izraženom dobrom voljom. Ishod je sadržan u priloženom sporazumu." Drugi pasus: "Sutradan, tim koji se sastoji od Kypra i Cunninghama vratiće se u Ilok da pomogne pri evakuaciji osoba iz Iloka koje žele da odu, otprilike 8.000 ljudi u ovom trenutku. JNA će iz Beograda da pošalje", onda nisam siguran za ovu skraćenicu koja stoji, "poslaće pukovnika Memiševića, kao oficira za vezu, a i pukovnik Grahovac, lokalni komandant biće uključeni u sve pregovore i kadrovska planiranja. Pored toga, drugi tim, u kome će da budu Waters i Finokaliotis biće u pratnji prvobitnog tima".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da se u trećem pasusu izražava neka zabrinutost?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. "U ovom trenutku osnovnu zabrinutost predstavlja dogovoreno vreme i datum polaska, 17. oktobar." Ne mogu sada ovo da pročitam, ne znam sada šta ovde stoji, "ali sa dobrim planiranjem i ličnim kontaktima na ... "

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da ne stoji možda "na terenu"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, možda "na terenu". "Svi dogovori moraju da se završe na vreme ... "

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da vidim da li ja mogu da vam pomognem. "Pokušaćemo da dostavimo sve detalje sutra do 15.00. U tom cilju JNA je rekla da će možda da nam stavi na raspolaganje izvestan broj kamiona, možda 50. Trebalo bi da znamo do sutra." A onda u četvrtom pasusu, šta tamo stoji?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Oba tima planiraju da provedu tri do četiri dana na području Iloka."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I onda idu brojevi telefona?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da sada pogledamo ovo spominjanje Sporazuma. Ovde stoji: "Pogledati priloženi Sporazum". To piše u prvom pasusu. Ako pogledamo na kraj tog tabulatora... Daću vam oznake. Mislim da sam već dao engleske oznake L0043500 do L0043502. BHS verzija je, čini mi se kao što sam rekao 00381372 do 00381374. Recite nam, postoji još jedan dokument na BHS-u, ne znam da li ga vi imate. On je stajao između ova dva dokumenta. To je poseban dokument sa brojem 4.242. Da li vidite to u gornjem desnom uglu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li znate na šta se odnosi taj dokument?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Dokument 4.242 je na srpskom jeziku. To je prevod Cunninghamovog izveštaja.

TUŽILAC MOORE: Hvala. Hajde onda da pogledamo Sporazum. Ja ću da dam broj za englesku verziju i za BHS, tako da BHS može da se stavi na ekran. Molim da mi se kaže kada se BHS verzija bude prikazala na ekranu. Čini mi se da je to sad urađeno. Ja ću da skratim prvi glavni pasus, uz vaše dopuštenje. Ukoliko sudije žele da ja to pročitam, ja ću to da uradim. Ne znam da li želite da se pročita?

SUDIJA PARKER: Pa ne znam da li bi neko mogao da pročita ono šta ja sada vidim na ekranu. Evo sad su pokušali da poprave izgled ovog dokumenta, tako da mislim da će sada optuženi možda moći da pročitaju.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Preambula se odnosi na sledeće: "Vojna komanda jedinice JNA", i onda se kaže ko je predstavlja, kao i predstavnici, ovlašćeni predstavnici gradova Ilok, Šarengrad i Bapska i onda se spominju razni ljudi, a spominju se i ljudi koji su vodili pregovore i oni koji su učestvovali u sastavljanju ovog Sporazuma i onda se spominjete vi i gospodin Cunningham kao predstavnici Posmatračke misije Evropske zajednice. Da li možemo da se složimo oko nečega vezano za ovaj dokument. Da li je ovo bio nacrt dokumenta ili je ovo tekst oko koga su se strane sporazumele?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Oko toga su se strane sporazumele kada je reč o dva dela. Ali ja moram da naglasim da mi nismo bili prisutni u sobi, mi predstavnici Posmatračke misije Evropske zajednice nismo bili prisutni u prostoriji gde su vođeni pregovori. Nama je bilo samo rečeno da je ovo tekst Sporazuma oko koga su se oni dogovorili i da su obe strane potpisale.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možemo ovo da pojasnimo. Vi ste, dakle, bili u zgradi. Vi i gospodin Cunningham u jednoj prostoriji, a strane u drugoj. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne. Nije tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Recite nam onda, molim vas.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Bila su dva tima sa svake strane, odnosno dve grupe sa svake strane, što znači vlasti Iloka i JNA. Oni su otišli u jednu drugu prostoriju, a ostali ljudi koji su tamo bili iz konvoja, zato što smo mi zapravo pružali bezbednost prilikom tog putovanja, dakle bili smo u tom konvoju, mi smo ostali u drugoj prostoriji i čekali dok oni nisu završili.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, kada ste vi prvi put videli ovaj dokument i u kakvim uslovima?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Kada su izašli iz te druge sobe.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, pogledajmo sada taj Sporazum. U prvom članu piše, ja ću čitati na engleskom, sledeće: "Na osnovu zahteva građana Iloka, Bapske i Šarengrada, a posle završenog referenduma", o tome smo razgovarali malopre,

"omogućava se svim građanima ovih naseljenih mesta kao i izbeglicama koje su se zatekle u ovim mestima, da mogu da se isele ukoliko to žele, sa članovima svojih porodica". Drugi član i ja ću da ga skratim ukoliko mi se to dozvoli, drugi član govori o predaji oružja i eksplozivnih sredstava, a mesto gde se to treba da obavi jeste most, a što sve treba da se uradi u prisustvu MUP-a i organa iz Iloka i predstavnika Posmatračke misije Evropske zajednice, je li tako?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U trećem članu se govori o vremenskim okvirima, dakle "da je to trebalo da se uradi u prepodnevnom satima 17. oktobra". Četvrti član jeste zahtev da mora da se osigura potpuni mir za vreme izvođenja svih ovih aktivnosti. Dakle, zabrana otvaranja vatre. Molim vas pročitajte nam peti član da vidimo o čemu se tu radi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ako mogu iz radne verzije prevoda: "Po izlasku građana iz napred navedenih naseljenih mesta, a pre formiranja konvoja, pripadnici JNA uz prisustvo MUP-a i predstavnika Posmatračke misije Evropske zajednice izvršiće pregled i pretres svih objekata za koje se ukaže potreba".

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Vasiću.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo. Ja ne znam da li sam izabrao dobar trenutak... da je svedok završio sa jednim članom. Mislim da je ono šta je moj uvažni kolega pročitao na stranici 58, red 11 kao član 3 ovog Sporazuma, odnosno šta je parafrazirao, se ne odnosi na predato oružje i eksplozivna sredstva već se u članu 3: "Obavezuje MUP Hrvatska i jedinica TO da odmah prisupe uklanjanju minsko-eksplozivnih i drugih prepreka koje su postavljene"... Ja se izvinjavam, ne MUP Hrvatske, nego MUP Ilok, "koje su postavljene u napred navedenih naseljenim mestima", i da se to izvrši do 17. desetog. Mislim da je to smisao potpuno drugačiji.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Vasiću.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, pogledajmo sada član 5. Tu se spominju predstavnici Posmatračke misije Evropske zajednice. Da li ste vi bili prisutni kada je postignut Sporazum u vezi sa ovim?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A zašto?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa mi nismo učestvovali u tim pregovorima. Nije to bio naš mandat, naš zadatak.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, kada su strane završile pregovore, kada su izašle iz te prostorije i kada ste videli da se u nekoliko članova spominje Posmatračka misija Evropske zajednice, odnosno njeno učešće u svemu ovome, da li ste vi njima rekli da li se vi slažete ili ne, odnosno da li se slažete sa njegovim predlozima?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Od nas se tražilo da potpišemo Sporazum. Mi smo to odbili i možete da vidite da naših potpisa tu nema.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A zašto ste vi to odbili?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa zato što mi nismo bili deo tih pregovora i naš mandat nije bio da o tome razgovaramo. Mi smo tamo bili samo posmatrači.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, kada govorimo o mandatu Posmatračke misije Evropske zajednice, ovde sada govorimo o Iloku, a govorićemo o istom mandatu kada budemo govorili o Vukovaru, kakav je bio vaš mandat kako ste ga vi shvatali kada ste imali posla sa mestima poput Vukovara i Iloka?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Kao što vidite iz samog naziva Misije, njen glavni zadatak je bio posmatranje, posmatranje prekida paljbe. Drugi mandat, drugi zadatak je bio da sprečimo krvoproliće i ukoliko možemo da pomognemo u komunikaciji prilikom prenošenja poruka s jedne strane na drugu, ukoliko nije bilo drugih mogućnosti kontakta između te dve strane. Ali naša uloga je bila više pasivna, a ne aktivna na tome području.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. A sada bih samo da pogledamo član 10 ovoga Sporazuma. On se nalazi na stranici 3.502. To je poslednji član. Da li ste ga našli?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U njemu piše: "Građani za koje postoji osnovana sumnja", i tako dalje ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da pročitate taj član, pa ću da vam postavim nekoliko pitanja s njim u vezi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Građani za koje postoji osnovana sumnja da su počinili neko krivično delo ne mogu da napuštaju naseljena mesta niti da se ukrcaju u konvoj. Svi predstavnici, odnosno pripadnici Zbora narodne garde moraju da napuste navedena naseljena mesta i da se uključe u konvoj, osim ako nisu počinili neko krivično delo. Njima će biti garantovana ista bezbednost kao i drugim građanima."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, ovo nije prvi put da se pojavljuje u vašim dokumentima. Tu se spominju građani i iznosi se sugestija da ako su počinili neko krivično delo ne mogu da napuste grad ili da ne mogu da se ukrcaju u konvoj. Da li vi znate... Ustvari, prvo ovo, da li znate da li nekog kome nije bio dozvoljeno ukrcavanje u konvoj?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Što se tiče ovog člana 10, ja pretpostavljam da ste ga vi još i tada pročitali. Da ili ne?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne. Mi smo odbili da potpišemo taj Sporazum zato što mi nismo učestvovali u tome. Dakle, mi taj dokument nismo detaljno čitali. Ja sam video da tu piše "Sporazum" i tako dalje, i da su na njemu potpisi, ali ništa više od toga. Mi smo dobili jedan primerak.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Šta ste vi onda radili u Iloku posle toga?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Mi smo u Iloku sprečavali krvoproliće. Dakle, mi smo bili tamo, odnosno tamo su bili timovi na terenu koji su i spavali tamo. Cunningham je spavao, kako bi selo, odnosno grad bio sigurniji. Ja sam bio u neposrednom susedstvu. Tamo su bili i drugi timovi i mi smo tražili podršku, odnosno pomoć od kancelarije Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross) iz Zagreba, zato što su oni zapravo bili ono telo koje je bilo u stanju i koje je moglo da izvrši takvu evakuaciju.

TUŽILAC MOORE: Hvala. Časni Sude, ja bih sada zamolio da se ovaj dokument, odnosno komplet dokumenata pod tabulatorom 9 usvoji kao dokazni predmet?

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 308.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To je, dakle, bilo 14. oktobra. Pogledajmo sada dokument pod paragrafom broj 11. Mi smo tu dobili različite dokumente. Brojevi su: 00381376 i 00381377 za dokumente na engleskom. 00381378 trebalo bi da bude za dokument na francuskom. A zatim prevodi imaju sledeće: 03040696, 03040697, 04030698 i 788 je prevod jednog ranijeg dokumenta. Dakle, ja bih da sada razgovaramo o dokumentu na kom je datum 25. oktobar. Predmet je evakuacija Iloka. Da li imate taj dokument, gospodine ambasadore?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Mislim na ovaj koji je poslao ambasador Perin?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, da. Upravo sam, dakle hteo da pitam da li vidite dokument i da li vidite ko ga je potpisao. Molim vas, mi ćemo da radimo na engleskom dokumentu, a BHS ćemo da stavimo, odnosno proverićemo da li je na ekranima. Prvo paragraf 1, molim vas. To je taj dokument koji je sastavio ambasador Perin. Molim vas pročitajte?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Na ekranu je prva stranica, a nama zapravo treba druga. Tu je. O kej. Dakle, piše da šalje oficir za vezu, Regionalni centar Beograd, šefu Misije u Zagrebu. Predmet je "Evakuacija Iloka". "Tačka 1: najoštrije protestujem zbog priloženog novinskog članka i insinucija koje su u njemu sadržane protiv dvojice mojih rukovodećih službenika. Za vašu informaciju, Kypr i Cunningham su bili na odobroj misiji nadgledanja pekida vatre u Iloku. Kao što je uobičajna prksa, a kako bi se ustanovilo stanje, posetili su organe JNA, a zatim predstavnike građana iz Iloka. Tokom sastanka sa predstavnicima građana, građani su dostavili rezultate referenduma koji je održan dan ranije. Na referendumu su bila dva pitanja. Da li želite da položite oružje? Da li želite da napustite Ilok? Rezultati su bili da je njih 940, odnosno 26 posto htelo da preda oružje, a 5.347 je želelo da ode sa svojom decom, zajedno sa njih 1.000 iz Bapske i još 1.000 ljudi iz okolnih sela. Na kraju sastanka predstavnici seljana su zamolili da Kypr i Kaningam prisustvuju sastanku koji su već dogovarali sa generalom Arandelovićem u Šidu u 12.00. Kypr i Cunningham su objasnili da nisu upoznati sa organizacijom tog sastanka i da bez saglasnosti obe strane ne mogu da prisustvuju

sastanku. Uz saglasnost obe strane, Kypr i Cunningham su prisustvovali sastanku isključivo kao posmatrači. Suprotno izjavi datoj u priloženom članku, ni Kypr i Cunningham nisu potpisali dokument. Pored toga, nisu učestvovali ni u pripremi dokumenta, šta je obavljeno iza zatvorenih vrata uz prisustvo isključivo JNA i predstavnika građana. Kako bi se očuvala i sprovela nepristrasnost posmatrača, u više prilika i obično nekoliko puta na dan, predstavnicima grada je na najdirektniji način rečeno da će Kypr i Cunningham uraditi sve što od njih budu tražili predstavnici građana kako bi se očuvao prekid vatre, sprečilo krvoproliće i osigurala bezbednost seljana. Osnovna i jedina aktivnost Kypra i Cunninghama bila je ograničena na prenošenje poruka i zahteva od jedne do druge strane i obratno. Takođe, moram da istaknem da je selo imalo prećutnu saglasnost gospodina Ivana Juroša, predstavnika Iloka u Saboru, koji je sam rekao gospodinu Petru Bankoviću, predstavniku građana, koji je posetio Zagreb baš pre evakuacije: "Vi ste tamo, vi znate, uradite ono šta je najbolje". Konačno, kada je gospodin Cunningham preneo direktno naređenje iz Zagreba najvišim predstavnicima grada da prestanu da učestvuju u bilo kakvim aktivnostima koje bi mogle da se smatraju kao pospešivanje evakuacije, predstavnik građana je rekao, citat: "Mi smo potpuno neutralni, prisustvo Misije je nama jedina garancija da ne budemo poubijani. Ja ne vidim nikakav izlaz za nas. Mi smo žrtve. Ne možemo da imamo nikakvu kontrolu. Vojska može da radi šta hoće i Ilok može da prestane da postoji. Ilok će biti isti kao Šarengrad i Bapska", kraj citata. Izjave su donekle nepovezane, jer se prevoditeljka rasplakala nekoliko puta, kao što je bio slučaj sa još nekoliko prisutnih."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da vas prekinam sada. Dakle, tačka 2 govori o tome da je gospodin Cunningham vodio beleške i koliko vidimo, bilo je i pritužbi Vlade Republike Hrvatske u vezi sa vašim učešćem u događajima u Iloku, je li tako?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja znam da je to malo izvan redosleda događaja, ali ja bih hteo da ovo obradim sada. Ali ovde se svakako radi o dokumentu koji je šef Posmatračke misije Evropske zajednice poslao u vezi sa navodima koji su iznešeni protiv vas, je li tako?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kakve su bile posledice po vas posle tih izrečenih optužbi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa nikakve iz Posmatračke misije Evropske zajednice.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A na kraju vaše Posmatračke misije Evropske zajednice, da li ste dobili neko priznanje za obavljene posao?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Možda dve godine kasnije dobio sam srebrnu medalju Posmatračke misije Evropske zajednice.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Časni Sude, ja nisam nameravao da ovaj dokument priložim kao dokazni materijal, ali to je nešto čime ćemo se još morati baviti u vezi sa Ilokom. Ja bih sada prešao dalje. Preskočio bih tabulator 12 u kome se navode detalji o referendumu i prešao na tabulator 13. To je pre one pritužbe, ali se u

žalbi upućuje na taj tabulator. Dokument koji ja imam nosi broj 00381394, 00381395, 00381396 i to je engleska verzija dokumenta. A dokument na BHS-u nosi broj 03040398 i 03041190. Dakle, to je dokument na BHS-u. Da li ste pronašli rukom pisan dokument koji nosi datum 18. oktobar?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi već dakle imamo... Samo malo, da vidim... 11, 12, 13, 14... ovo je sada 18. oktobar. Pogledajmo sada sledeću stranicu. Mislim da je potpisao Cunningham. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ću da se bavim tim popisom kada za to dođe vreme. U vezi sa ovom Misijom, tu se opet spominjete vi i pukovnik Cunningham i posete raznim gradovima?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I sada, čitajući drugi pasus da li nam možete da kažete koje ste gradove posetili?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To je bilo 16. oktobra.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Izvinite, da. Izveštaj je od 18. oktobra, ali je poseta bila 16. oktobra.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I recite nam molim vas koje ste gradove posetili?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Posetili smo Šaregrad, Bapska, Mohovo, Lovas i Opatovac.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I šta ste tamo zatekli?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ova poslednja dva sela, to znači, Lovas i Opatovac su izgledala normalno, a ova ostala su bila delimično razrušena.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A recite nam molim vas šta tačno piše u tom izveštaju?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. "Razorene kuće u ostalim gradovima ... "

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Tri grada"

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Tri grada, naročito u Lovasu sa ... "

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to 26?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Sa 26 razrušenih kuća, bile su oštećene, neke veoma teško. Tim se zaustavio u Lovasu i sreo se sa nekoliko predstavnika lokalnih vlasti. Posebnu zabrinutost izaziva šef lokalnih odbrambenih snaga, civil, koji nam je opširno govorio o situaciji u Lovasu. Njegovo priča može najbolje da se opiše kao opširna "

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Tirada".

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Tirada koja obuhvata Prvi i Drugi svetski rat, pa sve do danas. Tokom razgovora pomenuo je plan za budućnost koji uključuje prisilno preseljenje oko 300 do 500 lica hrvatske nacionalnosti", ne mogu da pročitam dalje. "Ukupan broj stanovnika je 1.800 od čega su 136 Srbi. On je takođe izjavio da su on i drugi srpski dobrovoljci napali određene kuće u Lovasu, 10. oktobra 1991. godine, kako bi sprečili pokolj Srba. Tokom napada 22 Hrvata i jedan Srbin su ubijeni. Hrvati su bili obični građani, a ne pripadnici Zbora narodne garde. Gradom trenutno upravlja petočlano veće u kome su i predsednik i zamenik Srbi. Potpisao pukovnik Cunningham."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. A sada da okrenemo dalje i mislim da na strani 1.396 imamo spisak pojedinaca. Na strani 03041190 engleska verzija, imamo nešto što je naslovljeno: "Spisak sahranjenih civila koji su ubijeni u bici oslobađanja Lovasa 10. oktobra 1991. godine". I tu se nalaze 22 imena. Vi ste rekli 22 Hrvata i jedan Srbin. Da li ste se vi upoznali sa ovom osobom koja je bila šef lokalnih odbrambenih snaga, dakle, srpskih odbrambenih snaga? Da li ste ga upoznali?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Jesam. I Cunningham i ja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I kakav je bio vaš utisak o njemu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa ja nisam psiholog, ali delovao je kao da nije normalan ili ne sasvim normalan.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ovde se spominje prisilno premeštanje 300 do 500 osoba hrvatskog porekla. Od ukupno 1.800 stanovnika 136 su bili Srbi. Šta je bilo urađeno vezano za to? Da li znate da li su ovi Hrvati preseljeni?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam, zato što više nisam bio u kontaktu sa tim selima.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, molim da se dokumenti iz tabulatora broj 13 usvoje u ovom Predmetu.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 309.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih želeo da pogledamo dve fotografije koje se nalaze u tabulatorima 15 i 16. Izgleda da je za fotografiju 15, broj 00381525 i 00381526, a onda ova druga fotografija, ona je 1.526A. Dakle, molim vas da se pozabavimo ovim fotografijama. Da kažem ponovo brojeve. Jedna je 00381523 i 00381524, a druga je 00381525 i 00381526.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, te dve fotografije. Prva fotografija bi trebalo da prikazuje tenk sa dve koze ispred njega i vozilo Posmatračke misije Evropske zajednice. Gde je napravljena fotografija?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Mislim da je to bilo u Šaregradu, jer na pozadini stoji Šaregrad. To sam napisao ja kasnije, kada su razvijene ove fotografije. Dakle, neke dve

nedelje kasnije. I sad ne mogu precizno da tvrdim da je to Šarengrad ili neki drugi grad, ali mislim da jeste Šarengrad.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja sam pokušao da skratim ovaj vaš odgovor i ako okrenete fotografiju gde se vidi poledina, vidi se da tu piše Šarengrad, 1.524A. Da li vidite to?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, ali postojao je protok vremena između trenutka kada je napravljena fotografija i kada je film razvijen, tako da je moguće da sam ja u međuvremenu nešto i zaboravio.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Molim vas da onda pogledamo sledeći dokazni predmet, 1.526. Tu vidimo fotografija na kojoj se čini da je ekshumacija. Molim vas recite nam šta je ovo?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To jeste bila ekshumacija. Lokalni građani iz Iloka su nas zamolili nešto vezano za tela koja su bila samo privremeno ukopana, a koja su oni želeli da se prebace na groblje u Iloku. Dakle, mi smo im predložili naše usluge da organizujemo konvoj kojim bi se ta tela prebacila u Ilok.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li vam je rečeno kako su ovi ljudi stradali? Ko ih je ubio?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, njih su ubili, ali nam nije rečeno ko ih je ubio ili se bar ja ne sećam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A da li su vam rekli da li su bili Hrvati ili Srbi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Bili su Hrvati.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, molim da se obe ove fotografije uvrste u dokazni materijal. Što se tiče broja 14 ili tabulatora 14 ...

SUDIJA PARKER: Fotografija 00381524 se usvaja.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 310.

TUŽILAC MOORE: I fotografija 00381526.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 311.

TUŽILAC MOORE: Hteo bih sada da pređemo na tabulator broj 17, jer se u tabulatoru 16 govori o evakuaciji i možda će vas o tome pitati tokom unakrsnog ispitivanja. Sada da pogledamo tabulator broj 17, to je 00381381 i 00381382 engleska verzija, a BHS prevod je 0304798 i 0304790. Časni Sude, ne znam koliko imamo vremena ali hteo bih da završim ceo ovaj predmet pre pauze.

SUDIJA PARKER: Pa trake će nam trajati bar do 12.35.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Dakle, molim vas da se pozabavimo ovim dokumentom. Vi ste ga već ranije videli. Recite nam u opštim crtama šta je to?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To je analiza koja je urađena u Štabu Posmatračke misije Evropske zajednice u Zagrebu u kom je formiran poseban tim, humanitarni tim koji je trebalo da se pobrine za situaciju koja se razvijala, koja se pogoršavala. Bilo je puno humanitarnih problema i mi smo trebali da napravimo analizu šta treba da se uradi ubuduće, šta Misija treba da uradi i šta se događa na terenu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Da pogledamo ovaj prvi red. Čini mi se da je to na holanskom a, onda se spominju razne zemlje. Dakle, kome je sve bio ovaj dokument poslat?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ovo šta ovde stoji, ova skraćenica, znači da je ovaj dokument bio poslat svim zemljama koje su u tom trenutku bile članice Evropske zajednice (European Community).

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta je s ovim drugim zemljama koje očigledno nisu bile u Evropskoj zajednici u tom trenutku? Šta znate o tome?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam ništa.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa hoćete li molim vas to da pogledate. Meni se čini da je ovo bilo poslato u Jugoslaviju, zatim Stokholm, Otava, Prag, Sofija, Budimpešta.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja o tome ne mogu ništa da kažem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Onda jedan red niže, molim vas. Šta ovde stoji?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Hag, pretpostavljam da znači grad Hag. Koliko se sećam, u tom trenutku Holandija je bila predsedavajuća zemlja u Evropskoj zajednici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A koji je prioritet imao ovaj dokument?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa bio je od prioritetne važnosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Datum je 8. novembar, vreme 22.05. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To je lokalno vreme. A šta je sa distribuiranjem ovog dokumenta? Kome je sve podeljen?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa ovo je bio dokument koji je bio podložan najnižoj kontroli kome će sve da se distribuira.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I da li su kopije poslate svim ambasadorima svih zemalja Evropske zajednice?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja to ne znam, zato što u tom trenutku moja zemlja nije bila članica Evropske zajednice. Prema tome, ja to ne znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Onda molim vas da pogledamo predmet. Šta tu stoji? Molim vas čitajte i ja ću vas zaustaviti kada bude trebalo objašnjenje.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Stoji: "Predmet: 138. izveštaj Posmatračke misije Evropske zajednice". Sledeći izveštaj o kršenju drugog protokola Ženevskih konvencija (Geneva Convention). Primljen je od šefa Misije 7. novembra 1991. godine. Citat: "Posmatračke misije Evropske zajednice je ispitala žalbe nekoliko organa vlasti u vezi sa mogućim kršenjima drugog protokola Ženevskih konvencija pre i posle događaja u Iloku i oklonim selima: Bapska, Lovas i Šarengrad. Da bi se sproveda balansirana istraga posmatrački tim je obavio razgovore sa svakim članom regionalnog koordinacionog centra Posmatračke misije Evropske zajednice u Beogradu, razgovori sa komandantom štaba JNA u Iloku, razgovori sa fratrom lokalnog franjevačkog manastira sveti Ivan Kapistran u Iloku, Markom Malovićem, lokalno izviđanje situacije u gore pomenutim selima, razgovore sa evakuisanim ljudima u Rijeci i okolnom području".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da malo usporite prilikom čitanja zbog prevodilaca..

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pokušaću.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Ovo traganje za istinom je trajalo četiri dana, 17 sati razgovora i četiri dana putovanja. Dva zahteva, da se poseti Šarengrad ili neko drugo selo su odbijeni. Nije bilo moguće da se poseti obližnja sela iz bezbednosnih razloga i vojnih zona odgovornosti. Istraga je, naravno, imala nekoliko ograničenja. Kratak vremenski period koji smo imali na raspolaganju, ograničen broj ljudi s kojima smo razgovarali i činjenicu da nismo mogli da posetimo sela blizu Iloka. Posmatrački tim je, međutim, uveren, posle gore pomenutog pristupa i unakrsne provere dobijenih svedočenja i izjava, da može da se zaključi da je u jednom broju slučajeva došlo do kršenja Drugog protokola Ženevskih konvencija (Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the protection of victims of non-international armed conflict). Posmatračka misija Evropske zajednice smatra da je JNA često u tesnoj saradnji sa četnicima koje JNA naziva rezervistima ili vojnicima Teritorijalne odbrane, pokušavala da raseli šta je moguće više Hrvata, izazivajući razaranje i/ili paniku. Ovaj stav je potvrđen i pisanim izveštajem iz jednog drugog područja. Scenario JNA, osim onog za Ilok, obično se odvijao na sledeći način: napetost, konfuzija i strah izazivani su vojnim prisustvom u blizini sela i provokativnim ponašanjem, kontrolama i puškaranjem. Sledi granatiranje iz artiljerijskog oruđa ili minibacača tokom nekoliko dana. Ovo granatiranje se uglavnom usmerava ka hrvatskom delu sela. U ovoj fazi bi obično bile pogođene i uništene crkve. U gotovo svim slučajevima JNA upućuje ultimatum kojim se zahteva prikupljanje i dostava svog oružja. Formiraju se delegacije sela", sada ne mogu da pročitam ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako okrenete sledeću stranicu, videćete da zbog načina na koji je poslat ovaj teleks, samo ograničena količina informacija može da stane na jednu stranu. Ako okrenete drugu stranu, videćete da se tu ponavlja ta ista informacija, pre svega pasus 3.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "U gotovo svim slučajevima...". Hvala, gospodine

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu je.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "JNA upućuje ultimatum kojim se zahteva prikupljanje i dostava svog oružja. Formiraju se delegacije sela, ali njihove konsultacije s vojnim vlastima ne vode, sa izuzetkom Iloka, miroljubivim dogovorima. Hrvatske vlasti se odlučno protive ovoj praksi sa ili bez čekanja na rezultate ultimatumu, izvodi se vojni napad tenkovima i ili pešadijom. U isto vreme, ili ubrzo posle napada, četnici ulaze u selo da završe posao. Onda priče kreću od ubijanja, paljenja, pljačkanja i diskriminacije. Na udaru je većinom starije stanovništvo koje nije bilo u stanju da pobjegne."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Samo malo sporije, molim vas. Hvala. Nastavite.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Ilok nije razoren. Kao takav, on predstavlja kapital sa funkcionalnom vrednošću i služi kao model za prikazivanje posmatračkom timu. JNA sistematski negira bilo kakvu krivicu u vezi sa naoružavanjem stanovništva i provokativnim ponašanjem s njihove strane. Pretpostavka da je stanovništvo bilo naoružano je uglavnom tačna. Međutim, čini se da poštovanje ultimatumu nikad ne menja dalji tok događaja. Napade tenkovima, artiljerijom i oklopnom pešadijom u odnosu na nenaoružane ili jedva naoružane seljane, samo po sebi treba da se smatra kršenjem opšte prihvaćenih humanitarnih principa, proporcionalnosti i supsidijarnosti. JNA se brani i tim da ona ne može da se smatra odgovornom za ponašanje četnika. Međutim, posmatrački tim je uveren da je JNA vrlo tesno saradivala sa ovim rezervistima i smatra da vođstvo JNA treba da se smatra direktno ili indirektno odgovornim za njihova dela", kraj citata, kraj teksta, Hag Coreu."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ovaj dokument je sastavljen 8. novembra, 10 dana pre predaje Vukovara. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, zatražio bih da dokumenti koji su u tabulatoru broj 17 budu usvojeni kao dokazni materijal.

SUDIJA PARKER: Usvajaju se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 312.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Moore i sada je verovatno pravi trenutak da se napravi pauza.

TUŽILAC MOORE: Da, hvala vam.

SUDIJA PARKER: Nastavićemo u 12.55.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Hvala, časni Sude. Sada prelazimo na temu vezanu direktno za Vukovar i siguran sam da će Sud da se obraduje kada vam kažem da imam dodatne dokumente. Mislim da ćete u tome veoma uživati. Želim samo da prosledim ove dokumente svojim kolegama. To je beležnica ambasadora Kypra i ja ću da zamolim da mu se da dozvola da se on poziva na dnevnik. To je dokument pisan rukom koji on ima u svojoj torbi, a ovo su prevodi na engleski i na BHS, tako da ću ja da pokušam nekako da prelazim sa sveske na izjavu svedoka.

SUDIJA PARKER: Da li i prevodioci imaju te dokumente?

TUŽILAC MOORE: Ne. Koliko mi je poznato, oni nemaju kopije tih dokumenata.

SUDIJA PARKER: Da li to može onda da se organizuje?

TUŽILAC MOORE: Ja sam upravo zamolio da se štampaju dodatne kopije.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možda da sada pokrijemo samo neke preliminarne tačke, a nadam se da će u međuvremenu da se otšampaju dodatne kopije dokumenata. Ambasadore, mislim da bi mogli da kažemo da vi imate svesku, to je žuta sveska sa velikom crvenom bojom na koricama i na njoj piše ime Kypr. Kada ste vi vodili te beleške koje ste zapisali u tu svesku?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja sam tu svesku koristio za vreme svoje misije u tim krajevima 1991. godine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kad kažete "ti krajevi", mislite na Vukovar, zar ne?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Sveska počinje od prvog unosa. To je bilo 18. novembra.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I mislim da bi vi voleli da možete da se pozivate na te beleške da bi malo osvežili pamćenje?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, ako je to moguće. To bi bilo ...

TUŽILAC MOORE: Molim dozvolu Suda da svedok to može da učini.

SUDIJA PARKER: U redu. To se odobrava, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Mi smo takođe pripremili engleski prevod zato što su beleške koje ste vi u ponedeljak doneli na ovaj Sud na BHS-u, na češkom i na engleskom, a beleške koje smo mi sada prekućali su napravljene tako što ste vi seli sa prevodiocem i onda ste, u stvari, diktirali ono šta stoji u beleškama?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Takođe, ste imali priliku da pregledate prekucane beleške da se uverite da su tačne. Je l' tako?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Možda je najbolje da to onda koristimo ovako, da radimo sa prekucanih beležaka, ja ću da radim na engleskoj verziji, BHS kopija može da se stavi na ekran, a vi možete da otvorite svoju beležnicu i da samo kažete da li je to tačno tako kao što piše ili nije tačno. Da li je to moguće?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Moguće je.

TUŽILAC MOORE: Pre nego što počnemo tako da radimo, želim samo da brzo pogledamo tabulator 19. Želim ukratko da se osvrnem na jedan deo ovog dokumenta, engleska verzija koja je pisana rukom. A to je broj 00381385 i 00381306, a BHS verzija je 03040395, 03040396 i 03040397

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako možemo da pogledamo samo prvu stranicu, a to je sranica 1.386?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: 1.386?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To je tabulator broj 19 ambasadore.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Izvinite. U redu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To je rukom pisan dokument. Pogledajte gornji levi ugao i treba da počne sa "8.15, polazak iz Beograda". Da li to vidite?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Da li vi imate kopiju? Da li optuženi imaju kopiju na ekranu? To je onda verovatno dokument 03040396. Vidim da klimate glavom potvrdno. U redu. Ovde govorimo sada ponovo o Iloku. I to je, u stvari, jedno pitanje kojim želim da se bavim razgovor sa sveštenikom i to je drugi podvučeni naslov.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I kaže se da je sveštenik obavestio o sledećem. Rekao je da očekuje da će se oko 800 izbeglica vratiti tokom naredne nedelje. JNA je mobilisala tri autobusa mladića iz Iloka i ovo je deo: "Od 4.000 katolika u Iloku ostalo je njih samo 700". Onda stoji: "JNA je u pravu oko informacija o broju stanovnika". Da li sam ja to sve tačno pročitao?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Nadam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ostatak dokumenta bavi se crkvenim predmetima?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, hteo bih takođe da sada predočim dokument 00381386 na engleskom i odgovarajući prevod, a to je 03040396. Želim da samo taj deo te stranice bude uvršten kao dokazni predmet. To je dokument koji se nalazi u tabulatoru broj 19.

SUDIJA PARKER: Prevod nije samo 03040396 ...

prevodioci: Časni Sude, molim vas mikrofon.

SUDIJA PARKER: Rekao sam da prevod nije jedna strana. Prevod možda da iznosi dve stranice, a ne jedna.

TUŽILAC MOORE: Da, radi se o dve stranice, ali ja bih hteo da se pozovem samo ...

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore ili uvrštavamo sve ili ništa. Moramo da budemo fer.

TUŽILAC MOORE: Da. Onda su to stranice: 03040396 i 03040397. Izvinjavam se. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: U redu.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 313.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ambasadore, molim vas da sada pogledate one beleške koje sam ja nazvao Kypr?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Sada ćemo da pređemo na 18. novembar, ali nemojte da sklanjate registrator, pošto ćemo kasnije da se vratiti na to. Hvala vam.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam. E sad, u vezi ovih beležaka, da bih pomogao mojim kolegama što se tiče brojeva, a da bih pomogao i Sudu, ova beleška, rukom pisana verzija nosi ERN broj 04687759, 04687792, a prekucana verzija nosi iste brojeve kao i engleski i BHS prevod. Tako da ja želim da pogledamo tu prekucanu verziju. Mislim da moje kolege imaju kucane verzije, a Sud ima elektronski broj.

SUDIJA PARKER: A elektronski prikaz biće na BHS-u?

prevodioci: Mikrofon molim vas.

TUŽILAC MOORE: Da, na ekranu će biti prikazano na BHS zbog optuženih. Da li možemo od njih da dobijemo potvrdu kad se bude videla verzija.

SUDIJA PARKER: U redu. To se vidi.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da sada možemo da kažemo sledeće. Vaše prve beleške se odnose na jedan sastanak od 18. novembra. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada ste vi pisali te beleške, kakva je bila svrha vođenja tih beležaka?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Svaki posmatrač je za vreme dužnosti vodio svoje beleške. To je već pomenuto u slučaju pukovnika Cunninghama. Ja sam takođe vodio svoje beleške da bih to koristio kasnije kada smo pisali izveštaje ili da se to koristi, recimo, prilikom pregovora ili smo posle mogli da se pozovemo na ovu ili onu tačku. To je bilo vrlo praktično. Ali problem je da ja nisam uvek baš potpuno sve pisao. Ima skraćenica na engleskom, nekad na srpskom. Nekada su beleške vođene na engleskom iako je govornik govorio srpski, zato što je korišćen prevod. Obično su naši oficiri za vezu prevodili. Ako bi mi se učinilo da je neka rečenica bitna da je zapišem na srpskom, ja bih to onda napisao dok je on prevodio. Tako da je nekad bila verzija na srpskom, nekad na engleskom, zavisi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. S kim ste imali sastanak 18?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. To je bio general Maksimović iz Prve vojne oblasti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to bilo u Beogradu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Verujem da je tako, ali nemam nikakve beleške o tome. Ne sećam se. Nisam to zabeležio.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vidimo da ovde piše general i u rukopisu stoji Bg.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, Beograd. Da. Bg znači Beograd.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I šta vam je general rekao?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Prvo su nam rekli da je hrvatska strana prekršila prekid vatre zato što se u Vukovaru odvijao genocid. Onda se prelazi na srpski, tako da moram da koristim prevod. "Imamo podatke da sa postupkom Misije žele da produže otpor u Vukovaru, da unesu ili iznesu ono šta njima treba."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Malo sporije čitajte, molim vas.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Da unesu i iznesu ono šta njima treba. Smatraju da preko Posmatračke misije Evropske zajednice obezbede, da li opstanak u Vukovaru i dalji otpor tamo. Imamo proverene informacija da su u toku noći uspeli da se infiltriraju u Vukovar, da ostvare ciljeve napada. Noćas su dejstvovali u određenim pravcima. Nisu poštovali primirje od prekjuče od 18.00. Tako da je JNA odgovarala. Tako da je vojska na taj način odgovorila", to je engleski, tako da ovde nedostaje reč "tako".

TUŽILAC MOORE: Da li možete da sačekate trenutak. Imamo problem. Časni Sude, mogu li da pomognem Sudu?

SUDIJA PARKER: Mi sada pokušavamo da BHS verziju dostavimo prevodiocima.

TUŽILAC MOORE: Ako je to od pomoći Sudu, onda ćemo da štampamo još primeraka za prevodioce.

SUDIJA PARKER: U redu. Hvala vam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste vi mogli da proverite ovako ili onako da li je tačno ono šta su vama tada govorili?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Dok su nam to govorili, ako se nismo nalazili na mestu gde je to bilo moguće nismo mogli da procenimo te informacije. Mi smo bili tamo posmatrači i možemo da budemo posmatrači samo ako smo tamo, a ne onamo. Tako da je to nama tako rečeno ...

TUŽILAC MOORE: Izvinjavam se. Časni Sude, ne razumem zašto prevodioci nemaju istu verziju kao i optuženi, a to bi im omogućilo da prevode. Možda je to neki nesporazum, ali ja sam mislio da se to vidi na ekranu optuženih i da se onda vidi i na ekranu prevodilaca.

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Moore, to je tačno. Mi radimo sve šta je moguće da bi ljudima pomogli. Čim stigne engleska verzija, to će onda da bude mnogo bolje.

TUŽILAC MOORE: U redu. Svakako, časni Sude.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možemo sada da pogledamo sledeću belešku? Šta se tu kaže?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ima primedba, Adaševci, kontrolni punkt otprilike od 10.15 do 11.22 tamo smo čekali.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A gde se nalazi to mesto?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To je na srpskoj teritoriji, ali naš oficir za vezu nam je rekao: "Molim vas, ja moram da proverim situaciju, sačekajte". Tako da smo čekali više od sat vremena, a onda smo dlučili da se vratimo za Beograd. U trenutku kada smo se okrenuli da krenemo nazad, oficiri za vezu su se vratili i rekli su da je sve u redu i da možemo da nastavimo dalje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li onda možemo da pogledamo sledeću belešku. Mislim da je to bilo u 12.15. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Na kom je jeziku to napisano?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Na češkom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da je to onda naknadno prevedeno na BHS i na engleski. Da li možete da nam kažete šta se to desilo u 12.15?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja ću da koristim prevod, jer je to otprilike isto. Citiram razgovor sa doktorkom Bosanac. "Potpisano je bilo na dogovaranju šta Posmatračke misije Evropske zajednice"... Ah, ovo nije tačno. Bolje je da pratim na češkom originalu: "Na pregovorima je potpisano da Posmatračke misije Evropske zajednice danas"... A ne, izvinjavam se, to je na kraju... "Danas do 12.00 će posetiti bolnicu u Vukovaru". Molim vas, ona je tri puta ponovila: "Molim vas dođite što pre, situacija u bolnicu je dramatična. Crveni krst nije mogao da dođe, jer pucaju sa leve obale". Misli se na JNA.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A sledeći unešeni podatak, imamo li šta je bilo u 12.25?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, mi smo tražili od Zagreba dozvolu da pođemo u Vukovar, u vukovarsku bolnicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da je tačno da se kaže da ste tražili jedno ime da se zabeleži odgovor?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, to je neko drugi napisao, pa sam ja to uradio kada je neko došao na sastanak, tokom sastanka i nisam zano ko je ta osoba, pa sam nekoga tražio, oficira za vezu ili nekoga s druge strane da zapiše imena, tako da se to vidi i to nekoliko puta u mojim beleškama.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Časni Sude, molim vas da pogledate sada dokument pod tabulatorom broj 24, koji je zapravo odlomak iz originalne beležnice, a nosi broj 00381411. Dakle, tabulator 24, a za dokument na BHS-u broj je 03040384. Dakle, molim vas, sada bismo pogledali ovaj odlomak. Tu se dakle, u sredini spominje major Šljivančanin, Veselin Šljivančanin. Ali izgleda da je tu nešto i zapisano?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, to sam ja napisao, zato što je meni verovatno rečeno da je on iz komandne Operativne grupe Jug u Negoslavcima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A odakle ste dobili ime?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja sam tražio da mi neko sa druge strane stola kaže ime.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, ja bih zatražio da se taj odlomak iz dokumenta pod tabulatorom broj 24 usvoji u spis.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet broj 314.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vratimo se sada na ovu originalnu beležnicu. Možete da zatvorite registrator na trenutak. Hvala. Dakle, imate i prevod na engleski.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Imate četiri dokumenta sve zajedno. Dakle, pogledajmo šta je sve unešeno u 12.30.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Dakle, šta ste naveli u 12.35?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Citat: "U nekoliko navrata smo im ponudili pregovore kako bi se ljudima dala prilika da napuste podrum. Sve naše ponude su odbijene. Prestali smo s borbenim operacijama, kako bi omogućili posete radi humanitarnih operacija".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kada piše: "Prestali smo s borbenim operacijama", da li možete da nam kažete u kojim područjima su obustavljene vojne operacije ili na šta se sve to zajedno odnosi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Pogledajmo sledeći podatak koji je zabeležen?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Sledeći deo govori o 1.300 civila koji su, u sledecem redu piše, civili taoci. Ali nema nikakvog drugog sadržaja i ja se ne sećam šta je to značilo. Šta to znači.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro. Pogledajmo sledeći deo.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. "Predstavnik ustaških snaga sastao se s jednim od naših komandanata na autobuskoj stanici na jugoistoku."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pre nego što krenemo dalje, kaže se "sastao se s jednim od naših komandanata", da li je rečeno ime tog komandanta koji je spomenut?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Siguran sam da nije, zato što sam ja napisao "s jednim od naših komandanata". Da je tamo rečeno ime, trebalo bi da bude i zapisano ili bi, recimo, bile upisane tačkice, jer nisam uspeo da uhvatim ime.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Sada pogledajmo šta dalje piše?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Marin Vidić, zvani Bili zvao je dva puta telefonom. On je tražio uslove za pomoć". U zagradi piše, "na području gradske skupštine", i zatvorena zagrada.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da su se spominjali predlozi, je l' tako?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Čiji?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam. Ne bih hteo da nagađam, tako da to zavisi od teksta.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pogledajmo kakvi su predlozi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Mi ćemo odmah da prekinemo sve borbe u Vukovaru. On treba da traži od svih snaga MUP-a, što znači policije, hrvatske policije i Zbora narodne garde da dođu na stadion i polože oružje. Svo." Da, vidi se tu da se radi o Jugoslovenskoj narodnoj armiji. "Posle toga mi ćemo da obezbedimo sve uslove za pomoć. Mi garantujemo svu bezbednost svim civilima."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, mi imamo kucanu verziju. Možda se to ne vidi sasvim jasno. Ali pogledajmo molim vas šta piše u originalnim, rukom pisanim beleškama i šta znači ono "svo" sa znakom uzvika.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, našao sam pitanje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Reč "svo", da li je napisano na uobičajeni način ili velikim slovima?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa prvo slovo je veliko, ali ja sam se poslužio ovim znakom, tako da je vidljivo da je to donekle naglašeno i da ima određenu važnost.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pogledajmo sada sledeći dokument?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Vidić", ali ja ne znam šta to znači. Na engleskom piše "D Vidić", ali imamo jedan deo koji nije sasvim čitak i mislim da sam ja to precrtao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas pročitajte šta tu tačno piše?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: U ovome redu ono šta je meni važno i šta je za mene važno je reč "Vidićevi".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A niže?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Niže: "Ratni zarobljenici ZNG i MUP-a biće razmenjeni s našim zarobljenicima".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Nastavite, molim vas?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Glavni cilj i želja je da Vukovar treba da bude slobodan grad. Svi ljudi i građani mogu da idu slobodno, a takođe naša je želja da se spasu nedužni ljudi."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A u prevodu piše: "A takođe je i njihova želja", vi ste rekli: "Naša". Molim vas pojasnite to?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Piše preko toga, dakle onoliko koliko ja vidim piše: "A i naša je želja".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Nastavite, molim vas.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Mi ne želimo ubijanje i mučenje. Ako ne prihvate naše uslove, jedinice JNA moraće da oslobode ostatak Vukovara".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li su objasnili, vi ste već imali iskustava u Iloku i u drugim mestima, da li su vam objasnili šta znači izraz "osloboditi Vukovar"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nastavimo, molim vas. Sledeći deo, šta je tu zapisano?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "150 civila su u podrumu kao taoci. Šest stražara je ubijeno, a nijedan civil nije povređen. Devojčica koja je imala oko 15 godina, pre 15 dana je pogođena u koleno iz snajpera".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako pogledamo ono šta piše u kucanoj verziji, imamo dva naopako okrenuta trougla ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Šta predstavlja crtež iz vaše knjige?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Da. Bila su zapravo dva džepa poslednje odbrane. Levi trougao je bio na levoj strani. Rečeno nam je da je tamo bilo 200 naoružanih ljudi i više od 400 civila u atomskom skloništu Olajnica, plus bolnica. Dalje nam je rečeno da u ovom desnom trouglu, koji je bio negde u blizini vodotornja, da se tu, dakle, nalaze plaćenici, 60 naoružanih ljudi i nepoznati broj civila.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da se dalje spominje JNA?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ja ne mogu da objasnim zašto tu piše JNA, ali rečeno nam je da ima 1.300 civila, da je jedan deo njih u "Veleprometu" i da čekaju da se vrate u ostale delove grada.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da. Sastanak se nastavlja, informisanje se nastavlja.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "20 dana pre nego što su vođe ili glavni otišli u bolnicu, možda su otišli prema Vinkovcima."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I kada pogledamo sledeću stranicu u vašem originalnom dokumentu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Sada smo obustavili sve aktivnosti."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada ćemo da se bavimo sledećim podatkom, koji ste uneli zato što je to bila jedna lokacija. Mislim da je sledeći deo unešen u 14.45. Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: 18. novembra?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I to na "Veleprometu"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A zašto ste išli u "Velepromet"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Zato što je "Velepromet" mesto gde su se ljudi, odnosno izbeglice okupljale.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas pogledajte svoje originalne beleške i to na prethodnoj stranici. Vi tu imate svoj dijagram, svoj crtež, imate dva obrnuto okrenuta trougla. Dakle, rekli ste nam šta je na tom prvom trouglu na levoj strani i drugi trougao na desnoj strani. Da li postoji linija koju ću ja da nazovem linijom demarkacije, koja se proteže duž stranice?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne. Ne. Ima jedna crta, ali to je strelica koja pokazuje da je ovaj trougao, odnosno da se tekst na levoj strani odnosi na levi trougao. Dakle, vidi se da je to strelica.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa pitam se da li bismo mogli taj konkretni crtež da pokažemo, zato što je teško to sve samo rečima da se opiše. Vidimo li to?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja bih vam postavio sledeće pitanje. Dakle, imamo tu dva obrnuto okrenuta trougla. Vidi se da ovaj levi trougao, molim vas stavite hemijsku olovku na njega, tu stoji nešto napisano šta se odnosi na taj trougao. Molim vas, recite nam šta znači ova crta?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ona pokriva sve šta je tu napisano. Ona se proteže odavde i tu je strelica.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro. Pogledajmo sada ovaj srednji deo gde piše: "JNA, 1.300 civila". Da li vidite to?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, vidim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zašto se tu spominje JNA i 1.300 civila u "Veleprometu"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pa zašto ste napisali "JNA". Da li biste vi to napisali sami ili vam je to neko ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa da. To sam ja napisao. Ali ne znam kakav je sadržaj, odnosno značenje toga.

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Moram da prigovorim na pitanje gospodina Moorea kada je rekao: "Zašto ste napisali 1.300 civila u Veleprometu?", stranica 91, red 12 transkripta. Ja ne vidim da to piše da je 1.300 civila u "Veleprometu". Uopšte ne vidim da to piše na ovim beleškama. Piše: "1.300 civila", i piše, "Velepromet". Mislim da je ovde tužilac hteo da sugeriše svedoku i u tom smislu ovakvo pitanje nije trebalo da se postavi. Mada je svedok već dao odgovor.

SUDIJA PARKER: Da li ste videli ekran gospodine Lukiću. To se nalazi tamo.

TUŽILAC MOORE: I "Velepromet" je isto tamo. Možda se ne vidi na ekranu.

ADVOKAT LUKIĆ: Vidim na ekranu i jasno vidim kako je napisano u prevodu. I vrlo korektno je napisano na pismenom prevodu. U srednjem delu te skice piše prvo "JNA", piše "1.300 civila", pa ispod toga piše: "Institucija Velepromet". To je ono šta piše. A

tužilac pitanjem sugeriše na strani 91, u redu 15... Pardon... U redu 12. 1.300 civila u "Veleprometu". Evo, pitanje, red 12, stranica 91. To ne piše u skici.

SUDIJA PARKER: Ovo je sasvim osnovano, gospodine Moore. Čini mi se da se ovde kaže da se radi samo o delu, ali evo, svedok je ovde, on će najbolje da kaže. Mislim da ovde stoji da je deo od ovih 1.300 ljudi ...

TUŽILAC MOORE: U "Veleprometu"?

SUDIJA PARKER: U "Veleprometu".

SVEDOK KYPR: Da, časni Sude.

TUŽILAC MOORE: Da. U redu. Hajde onda to da pojasnimo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste napisali JNA, zar ne?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li možete onda da objasnite ovih 1.300. Da li se to odnosi na "Velepromet" ili je samo deo ovih ljudi u "Veleprometu"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ovde stoji da je deo njih u "Veleprometu". Tako bar ja shvatam ono šta sam zabeležio.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Hajde onda da krenemo dalje. Molim vas da uzmete svoju beležnicu. Molim vas da pogledamo ovo šta ste uneli u 14.45. I sledeću stranicu gde piše: "Centar za izbeglice". Dakle, da li ste otišli u "Velepromet"?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, bili smo tamo. Sećam se da je doktor Schou takođe tamo bio. Razgovarali smo sa ljudima i vidite da je ovde upisano, ne mojom rukom, upisano je ime osobe za koju sam ja čuo da je ona šef tog centra.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi to ne vidimo. Molim da se podigne na grafoskopu.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, to je ime. Ja sam rukom upisao da je on upravnik tog centra.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala lepo. Ko vam je dao to ime?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Neko mi je to rekao. Ovo nisam ja zapisao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Da li ste vi ovim završili svoj posao za 18. novembar?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, 18. posle "Veleprometa" gde ste otišli?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Otišli smo u Beograd. Postojala je uobičajna procedura, ali se ja više ne sećam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. A sada molim vas da pogledate tabulator broj 21 ...

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT LUKIĆ: Ja bih samo hteo da pojasnim za zapisnik. Moj uvažni kolega se bavio ovom osobom koja je bila nadležna za "Velepromet". I mi u transkriptu nigde nemamo ime te osobe i kad smo skinuli ovaj dokument, sada nam to nije ubeleženo. Osoba se zove Ljubinko Stojanović. Inače, ceo ovaj razgovor bez imena ne znači ništa.

SUDIJA PARKER: To je veoma korisno. Hvala gospodine Vasiću. Izvolite, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da okrenete tabulator broj 21. To su ERN brojevi 00381398, 00381399 i 00381400, a onda prevod sledi 30938, 30939 i 30940. To su otkucane verzije. Gospodine ambasadore, ne znam da li je to sada izvodljivo... Možda bismo to mogli ovako da rešimo. Imamo dva dokumenta na BHS-u i dva dokumenta na engleskom jeziku. Prvo da pogledamo tabulator broj 21. Strana 00381400, vidimo da je tamo Kaningam. Čini se da je to njegov potpis na kraju, zar ne?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ovaj dokument je iz Regionalnog centra Beograd i tiče se pregovora o evakuaciji ranjenika iz yukovarske bolnice?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Onda imamo datum. Koji je to datum?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: 19. novembar, najverovatnije 14.00, ali nisam siguran, jer ovo je zapisano na vojni način.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da vidimo da li će da bude jasnije ako pogledate kucanu verziju vaših beleški. Pogledajte 19. novembar i pogledajte ono šta je uneto. Ja se nadam da tamo piše Negoslavci 14.00?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Tako je. U mojim beleškama stoji 19. novembar.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ovde ne pokušavam da postavljam sugestivna pitanja, već samo da pojasnim. Tabulator broj 21 je dokument koji je sastavio Cunningham?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dokument koji vi imate i koji se odnosio na brifing, to je vaša beležnica, Kypr beležnica?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li će to da bude u redu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Hajde prvo da pogledamo onda vaše beleške, a onda druge stvari posle toga. Šta ste vi prvo uneli u vašu beležnicu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Negoslavci, 19. novembar, pukovnik Mrkšić, pukovnik Pavković, Operativna grupa Jug, 14.00, Negoslavci. Evakuacija civila. Posle jučerašnje predaje Hrvata, oko 3.500 ljudi. Tokom noći ljudi su bili transportovani." Onda sledeća teza. "Hrvatske vlasti nisu dozvoljavale prevoz kroz Lipovac."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to informacija sa brifinga ili nešto što ste vi znali?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Sa brifinga.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Molim vas da nastavite.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Ljudi su sada u Moroviću. Hrvatske vlasti su tražile da ih pošaljemo između 15.00 i 16.00 u blizinu Nuštara. Kratko je vreme, ne možemo to da uradimo."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Sledeća teza. "Ljudi su hteli da se vrate i tamo na Ovčari i Negoslavcima i drugim mestima", na to se odnosi ovaj moj stil beleženja, "čekaće dalju sudbinu". Ovde piše "sudbina", ali nema smisla.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Sledeća teza. "JNA će da očistiti mine na putu kroz Marince do 20. novembra do 8.00?"

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I onda dalje?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Jedan auto Posmatračke misije Evropske zajednice na početku i na kraju konvoja." Sledeća rečenica. "Protestovali u ime Saveznog sekretara za narodnu odbranu. Maltretiranje 2.000 ljudi u Moroviću za Zagreb."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Sledeća teza: "Ljudi iz Morovića"... ovde najverovatnije stoji da će da idu na Ovčaru. Bar ja to tako tumačim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Da ovde stanemo i molim vas da stavite vašu originalnu beležnicu na grafoskop. Hteo bih sada da se pozabavimo ovim što stoji o protestima. To mi se još nije pojavilo na ekranu. Evo ga. Ovde stoji veliki znak uzvika. Evo: "Protestovali u ime SSNO-a". Ostale vaše beleške su pisane plavom bojom, a ovo je uneto crvenom. Zašto?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Pa verovatno da bi se naglasila važnost ove poruke.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta je poruka?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Poruka je da je to u ime SSNO-a, što mislim da je Savezni sekretara za narodnu odbranu ili Ministarstvo odbrane. Maltretiranje 3.000 ljudi u Moroviću za Zagreb. To ima veze sa transportom iz Morovića za Zagreb koji nije mogao da se kreće napred.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta je tačno SSNO? Čime se oni bave? Vi ste rekli da ste imali kontakte sa njima na Balkanu?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Bilo je rečeno da oni sa druge strane stola, najverovatnije pukovnik Pavković ili pukovnik Mrkšić su protestovali u ime SSNO-a, jer koliko se ja sećam, nije bilo nikakvog civilnog predstavnika iz Ministarstva odbrane.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, vi mislite da je to bio ili pukovnik Mrkšić ili pukovnik Pavković?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da, ili neko sa druge strane ko je predstavljao JNA.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Uzmite vaše beleške. Već smo rešili ovo "Morović za Ovčaru". A sada molim vas da pogledamo sledeću belešku, a to su presretnute radio konverzacije?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Presretnute radio poruke: "Imamo nameru da ubacimo predstavnike u bolnicu u Vukovaru i da se tako obezbedi da se niko ne izvodi".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta je po vama to značilo?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To znači da je nama bilo rečeno da je ovo presretnuta poruka od strane JNA. Samo to, od strane JNA. Nemam nikakvu drugu informaciju, zato što Posmatračke misije Evropske zajednice nije imala drugu mogućnost da presreće poruke.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Naravno, ali: "Imamo nameru da ubacimo predstavnike u bolnicu u Vukovaru i da se tako obezbedi da se niko ne izvodi". Šta mislite da vas je navelo da to zapišete?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Mislim da su oni hteli da obezbede da situacija u vukovarskoj bolnici ostane onakva kakva je bila.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako su to oni koji su to želeli?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Hrvati.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. U redu. Sledeća beleška?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: U sledećoj belešci stoji "da je bilo 600 do 800 ranjenih, od kojih 300 teško ranjenih". Dalje ne mogu da pročitam. A da, ovde stoji leže... "ranjenici koji leže". A onda piše: "Mi nemamo nikakve garancije za njihovu negu u Zidinama". To se odnosi na punkt gde se prelazi na drugu teritoriju. Verovatno je to trebalo da znači da se ranjenici predaju Hrvatima u Zidinama. To je smisao ove rečenice. "Mi obezbeđujemo dovoljno vozila, kao i medicinsko osoblje, koje će da se brine o misiji. Dovoljan broj ambulantnih kola, izvesan broj autobusa za lakše ranjenike. Medicinske ekipe JNA ići će u bolnicu. Vozila će da dođu u Negoslavce 20. novembra u

7.00 sa pratnjom vojne policije i oni će da se kreću ka bolnici. Vožnja će da bude od Vukovara do Bogdanovaca, kroz Marince do Zidina."

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I taj put, ta trasa je bila predložena?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je. "Naši inženjeri raščišćavaju put." Ispod toga stoji "Taoci", ali ne znam na šta se to odnosi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas, što se tiče vremena koje je navedeno za 20. novembar?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Na sledećoj stranici stoji 7.30 počeo utovarivanje ranjenika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ranjenika odakle?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam. Trebalo bi da se odnosi samo na ranjenike u Vukovaru, kako je nama rečeno, ali nemam podatke za to.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, kada se pominje vukovarska bolnica, da li je to bilo nešto odvojeno za vas?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne, ne. To jeste nešto što se odnosi na vukovarsku bolnicu, ali vukovarska bolnica se ovde ne pominje. Vi mene pitate: "Ranjenici odakle?", a meni to ovde ne stoji. Pokušavam da budem precizan što je moguće više.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Hvala. I koje je sledeće vreme koje ste ubeležili?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: 16.15.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Na šta se to odnosi?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Verovatno je to urađeno na istom mestu. Stoji: "Srpska Teritorijalna odbrana", koristiću prevod, koristiću zvanični prevod, "dobrovoljci srpske Teritorijalne odbrane neće da dozvole da konvoj prođe ako u njemu bude i jedan jedini hrvatski vojnik. Kada bi ljudi znali da su u konvoju ustaše, oni bi likvidirali sve u konvoju, i nas i vas. Ne postoji nijedan sporazum koji bi ovo mogao da reši".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ko vam je rekao da dobrovoljci neće da dozvole konvoju da prođe kad bi u njemu bio i jedan jedini hrvatski vojnik ili ustaša?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne znam. To nam je rekao neko iz JNA.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da vidimo da li možete da se setite gde ste se nalazili kada vam je ovo rečeno? Ko vam je ovo rekao? Da li je to bio neko iz vojske ili civil?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To je bio neko iz vojske, zato što s druge strane, na strani JNA su bila samo vojna lica. Ja se ne sećam da je uopšte bilo civila.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A da li se sećate gde ste se nalazili kada vam je ovo rečeno? Znamo da ste bili negde u području Vukovara? Ali gde u Vukovaru? Da li možete da se setite? Probajte da se setite te slike?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: To je bila neka mala kuća, ali ne mogu više da se setim. Znam da sam sedeo, da su iza mene bila vrata.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ali nemam drugo ...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekli ste da je to bio neko iz JNA. Da li se sećate koji je čin imala ta osoba ili ako je bilo više osoba, kojih su bili činova?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Rekli ste ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ali tamo je bilo drugih posmatrača.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ne. Mene interesuje da li vi možete da se setite?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Ne. Ne mogu da se setim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Rekli ste ovo za likvidaciju. Da nastavimo.

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: "Što se nas tiče, mi možemo u potpunosti da ispoštujemo tu tačku, ali ne možemo da garantujemo da će oni, odnosno da vi ili ijedan ranjenik mogu da napuste Vukovar, ukoliko se tamo nalazi makar jedan". Ovde nema tačke.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da bi svim bilo jasno, vi ste, naravno, imali ovaj dokument u originalu. Vas su zamolili da pročete kroz ovaj dokument sa jednim prevodiocem pod uslovima koji nisu bili preterano napeti?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi sad imamo dokument koji je odštampan, koji predstavlja taj prevod. Da li bi vam bilo korisno da ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Držite tog ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kucanog dokumenta? Ovo stoji u mom prevodu... Molim vas da me saslušate za trenutak ambasadore ...

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Da. Slušam vas.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Što se tiče nas, mi možemo u potpunosti da ispoštujemo tu tačku, ali ne možemo da garantujemo ni vama ni bilo kom ranjeniku da može da ode iz Vukovara ako se tamo nalazi makar jedan". Da li je to tačno?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala lepo. Na šta se odnosi ovo: "Ako se tamo nalazi makar jedan"?, šta to znači? Imate beleške?

SVEDOK KYPR – ODGOVOR: Znači isto što i u prethodnom, kao i u prethodnoj belešci.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U redu. Da idemo dalje ...

SUDIJA PARKER: Izvinite, gospodine Moore, ali smo već prešli naše uobičajeno radno vreme i traka će sada da se završi, tako da moramo da prekinemo sa radom i da nastavimo u ponedeljak u 14.15. Izvinjavam se zbog toga.

Fond za humanitarno pravo

